

PIK XLVII, Ч. 11

ГРУДЕНЬ — 1990 — DECEMBER

№. 11, VOL. XLVII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLVII, Ч. 11 ГРУДЕНЬ — 1990 — DECEMBER No. 11, VOL. XLVII

ЗМІСТ

Різдвяні привіти	1
Р. Хом'як. Політична акція	2
М. Людкевич. Йшла коляда	3
П. Часто. Нова радість стала	3
М. Богачевська-Хом'як. Перший Конгрес Міжнародної Асоціації Українців	5
У. Кравченко. На новий шлях	7
Конференція "Українська жінка у двох світах"	8
Лист з України	12
СФУЖО. Світовий форум Української Діаспори	13
І. Сенік. Хай займається світанок!	14
Our Life	
І. Perejma. Importance of documentation	16
М. Васцуньку. The Women of Conscience Award, 1990	18
С. Нплатенко. The Ukrainian Museum a cultural experience	20
Дописи Відділів	22
Український Музей. С. Гнатенко	24
Харчування. Х. Навроцька.	25
Пожертви	26
Нашим дітям	30
Покажчик до XLVII річника 1990	32
Посмертні згадки	обкл.

Редактор — Ірена Чабан
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Адміністратор "Нашого Життя" — Наталія Дума

ГОЛОВНА УПРАВА СУА
 РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ
 108 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 533-4646 Ред.: (212) 674-5508

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 Second Avenue
 New York, N.Y. 10003
 (212) 228-0110

На обкладинці: "Без назви". Мотря Кокоріс.
 Our Cover: "Unnamed". Motrija Kokoris.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1990 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська
 Іванна Рожанковська
ЕКЗЕКУТИВА

Марія Савчак	— голова
Іванна Ратич	— 1-ша заступниця голови
Ольга Гнатейко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хом'як	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Ірина Чайківська	— протоколярна секретарка
Марія Томоруг	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчій	— англійська секретарка
Рома Шуган	— скарбничка
Марта Данилюк	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Лідія Білоус	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Руснак	— музейно-мистецька
Ольга Тритяк	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Христя Навроцька	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Оксана Фаріон	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Татяна Рішко	— Нью Джерсі
Ірина Свістун	— Огайо
Анастасія Хариш	— Чикаго
Валентина Худовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Евгенія Новаківська	— голова
Лідія Дяченко	— член
Таїса Турянська	— член
Надя Бігун	— заступниця
Лідія Фіцалович	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

Postup Ukrainian Cooperative
 Trading Society Limited
 928 Mount Alexander Rd.
 Essendon, 3040,
 Australia

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly — except Aug. by UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC. 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

Postmaster: send address changes to OUR LIFE, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

*Різдвяна картка з України.
A Christmas card from Ukraine.*

НАБЛИЖАЮТЬСЯ СВЯТА РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО РОКУ.
ВІТАЄМО СЕРДЕЧНО ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ!

ШЛЕМО ЩИРІ ПОБАЖАННЯ:

ГОЛОВІ НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ ІВАНОВІ ДРАЧЕВІ,
ГОЛОВІ ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ РУХУ МИХАЙЛОВІ ГОРИНЕВІ,
ПРЕЗИДЕНТОВІ СКВУ ЮРІЄВІ ШИМКОВІ,
ГОЛОВІ СФУЖО Д-Р МАРІЇ КВІТКОВСЬКІЙ,
ПОЧЕСНИМ ГОЛОВАМ СУА ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКІЙ І ІВАННІ РОЖАНКОВСЬКІЙ,
ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНКАМ СУА,
ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ,
ЗЕМЛЯКАМ В УКРАЇНІ ТА ДІЯСПОРІ.

НЕХАЙ У НОВОМУ РОЦІ БОЖЕ БЛАГОСЛОВЛЕННЯ СУПРОВОДИТЬ НАШ
НАРОД В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

*Членам редакційної колегії, співробітникам, дописувачам, передплатникам,
читачам, прихильним критикам бажаємо багато щастя та успіхів у всьому!*

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

ПОЛІТИЧНА АКЦІЯ

Вибори — за нами! Цього року 6-го листопада, у перший вівторок місяця, по всій країні невеликий відсоток американців з усіх тих, які мають право голосу, відвідали виборчі дільниці і зареєстрували свої уподобання. Тепер успішні кандидати зможуть зайняти свої місця: деякі вперше, більшість — ті, які були переобрані, — готуються до нових сесій в січні, часто-густо до нових клопотів, пов'язаних з крутою економічною ситуацією в країні.

Нам пора братися до політичної акції.

Протягом останнього року ми уважно стежили за тим, як наші земляки, наші родичі на Україні, які вперше після десятків років дістали значуще право голосу, бальотувалися, агітували, боролися на користь своїх кандидатів і голосували, голосували...

Правда, вони все ще чекають Вашингтона з новим і праведним законом. А ми? Ми спадкоємці Вашингтона і Мадісона (головного автора американської конституції), і Джефферсона, і Патерсона (який обстоював конституційні права малих стейтів) і нам конечно цим спадком користуватися.

Політичні акції пошавляються під час передвиборчих кампаній, але успішні політичні акції тривають безупину. Союз Українок Америки не є політичною організацією, але політика має прямий вплив на СУА і на кожну його членку. Усі ми платимо податки, наші діти ходять до шкіл, бюджети, учительський персонал і навчальні програми яких залежні від рішень законодавців (так, навіть у випадку приватних шкіл). Наші батьки розраховують на суспільну опіку і охорону здоров'я і приміщення для емеритів, вулиці біля наших домів потребують періодичного ремонту, наші музеї радо приймають дотації з державних фондів. Все це тільки маленька частина близьких нам справ, котрі пов'язані так чи інакше з політичним життям країни. Навіть не вводячи в дискусію справу допомоги Україні або визнання її прав, стає ясно, що така неполітична організація як СУА мусить присвятити трохи своєї уваги політиці, а то і організація, і її члени втратять те, що їм належне.

Оптимально *кожний* політик повинен бути свідомий того, що в його чи її окрузі діє відділ Союзу Українок Америки. Наголос тут на "кожний" — не тільки сенатор і член Палати репрезентантів, а й член стейтової легіслятури, член міської чи повітової ради, член шкільної ради і ці останні, що в меншій мірі від тих перших. Поперше, тому, що, як добре це розуміють успішні політичні діячі, вся політика у своєму ядрі — це місцева політика, а подруге, тому,

що нинішній плян шкільної ради — післязавтрішній мер міста, або член федерального Сенату, а успішні політики звичайно мають добру пам'ять...

Як членам СУА вести політичну діяльність? На це є чимало сценаріїв. Розглянемо один з них.

Відділ пише короткого привітального листа кожному новообраному політичному діячеві в окрузі даного відділу — від повітового шерифа і члена місцевої шкільної ради до сенатора і губернатора. (Звичайно, не в усіх стейтах цього року вибирали губернаторів, але тих, які не кандидували цього року, можна привітати з Різдом, з Новим Роком чи з відкриттям нової сесії. Тут йдеться про те, щоб дати про себе знати).

Як знайти імена усіх тих, які виграли вибори в даному окрузі? У бібліотеці, де зберігають місцеві газети, у виданні з 7 листопада є підсумки виборів попереднього дня. Місцевий відділ League of Women Voters також має всі ці дані і навіть адреси і телефони парламентаріїв. Такий список десятка чи двох десятків імен можна б розділити по одному-два між членами відділу, щоб ті слідували за виступами і діяльністю "свого" політика. Якщо в газеті є згадка про "мого" члена міської Ради або легіслятури, я вирішую її і зберігаю в якійсь папці. На кожних зборах відділу можна б присвятити небагато часу — 10 хвилин — на звіти про найновішу діяльність законодавців. Справа в тому, що, сліdkуючи за діяльністю тільки одного-двох з них протягом короткого часу, кожна членкиня відділу стане справжнім експертом політичної діяльності народних обранців, а відділ матиме добру картину усіх їх, буде знати, що діється в урядах, куди йдуть гроші з їхніх податків. Коли прийдеться "зайняти становище" до якогось питання, що має пряме відношення до "нашої справи", то відділ буде мати основні дані про це і зможе поінформувати законодавця чи чиновника про свій погляд на справу.

Скажімо, в пресі або на телебаченні буде вістка про якийсь корисний захід за ініціативою члена місцевої шкільної ради. Лист від відділу, підтримуючи цю ініціативу, позитивно настроїть до СУА цього обранця і також дасть йому зрозуміти, що група виборців стежить за його діяльністю. Знову ж, коли українська громада починає якусь акцію, що вимагає багато листів до федеральних законодавців, то лист від відомої вже групи — відділу СУА, — з якою законодавець мав попередні контакти, матиме більший вплив на його реакцію.

ЙШЛА КОЛЯДА

Йшла коляда —
рипів різдвяно сніг,
Де снігу не було, там уявлялось.
І обруси святкові легко спались,
Коли відкрито й гарно на поріг
Ставав вертеп і тайни відкривав
Тисячолітні...
Хлопчик тільки плакав,
Злякався Ірода.
Ставав під добрим знаком
Майбутній рік і рід, що
не пропав.
Хрестилася прабаба у куті,
Судьба не раз в житті її дурила,
І обсипались пір'ям білі крила,
Ставали невагомі й золоті.
Світилась правда, справді ж бо
свята,
І навіть смерть не підло
за спиною,
Природно в гурті стала із косою,
Щоб віншувати на многії літа.

У всіх того роду політичних акціях не повинно бути сумніву у члена шкільної ради, стейтвого посла чи федерального сенатора, що він має до діла з людьми, які голосують. (Це, до речі, легко перевірити, бо списки виборців належать до відкритих документів і політичні партії часто аналізують їх). Тому серед членів кожного відділу США не повинно бути нікого, хто не є на реєстрі виборців, хіба що дана членка ще не вибрала громадянства і права голосу не має.

Це і значить користуватися праведним законом Вашингтона і Мадісона і Джефферсона. Інакше ми поведимось як той євангельський слуга, що закопав свій один талан в землю, а цитуючи Шевченка про Вашингтона, не застановляємось над тим, де, власне, ми живемо.
Ростислав Хом'як

П. Чапко 8'90.

ПЕТРО ЧАСТО

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

На жодному комп'ютері неможливо вичислити нашу українську душу, розчленувати на сегменти її своєрідність і неповторність. Це, звісно, стосується й будь-якого іншого етносу, що через віки несе на своїх раменах хрест і славу власного призначення і не дає себе поглинути часові, бо то був би непростиимий гріх: хто не зберігає себе, той не зберігає себе для всього світу, той збіднює людство, збіднює Боже творіння.

І так само в колі народу: кожна душа, кожен голос, кожен погляд веде свою лінію, свою ноту і барву, щоби разом, зібравши до купи осібіні грані, виповнити конче потрібне світові і Богові прекрасне єство народу.

Як же ми себе розуміємо? Коли і з якого боку найліпше підійти до самих себе, аби збагнути те найсуттєвіше, що об'єднує нас в народ і зберігає, попри всі терни і вітри на нашій історичній дорозі?

Наукова аналіза тут справді безсила. Згідно зі словами Гете, те, що не відкриється твоєму духові, — не вимучиш ніякими механізмами. А перша ознака духу, вчить Святе Письмо, — простота серця: будьмо дітьми в серці, дорослими — в розумі.

Це спеціальна богословська тема: Христос і діти. Проте кожен з нас, відкривши Новий Завіт, поба-

чить, як часто там мовиться про дітей: "Хто не прийме мене як дитина, — каже Христос, — той не ввійде до Царства Божого", "Славно Тебе, Отче, Господи неба і землі, що Ти втаїв се від мудрих і розумних і відкрив дітям".

Звідси можна висувати, що діти є найкращою часткою кожного народу. Принаймні щодо нас, українців, то це воістину так і можна сміло довіритися характеристиці, яку дають наші діти нашої нації.

Чекаючи нині Різдва, дорогого усім нам свята, як же не сказати, що й воно, і Великдень, і Пресвятої Тройці — то передусім свята наших дітей. Саме вони наповнюють ті світлі празники сердечною чистотою і духовною радістю, якої вистачає і для нас, дорослих, і яка, мов надійна Божа запорука, передається від покоління до покоління.

Вдячні, благоговійні спогади про дитинство, в якому були колядники зі звіздами, на Великдень — дивовижні писанки, а на Зелені Свята — замаєне село — один з домінуючих мотивів нашої національної поезії. Візьmemo Богдана-Ігоря Антонича:

Сніг мені нагадує далеке свято, що має запах чоколяди та дитинства...

Зорі — на тарілці хмар розсипала кутя,
Місяць — на ялинці неба золотий горіх...

Образна щедрість віршів Антонича, що робить його поетом світового значення, залишиться таємницею, якщо ми будемо застосовувати щодо неї чисто літературні критерії. Але все прояснюється, коли ми згадаємо, що Антонич-поет походить з українського релігійного дитинства. Численні вірші і цикли мають назви, що прямо вказують на їх джерело: "Зелене Євангеліє", "Різдво", "Коляда"...

Народився Бог на санях
в лемківськiм містечку Дуклі.
Прийшли лемки у крисанях
і принесли місяць круглий...

Чи потрібні тут якісь логічні обґрунтування?

Тешуть теслі з срібла сани,
стелиться сніжиста путь,
на тих санях в синь незнану
Дитя Боже повезуть...

Це сприймання світу українським поетом, українською дитиною (справжні поети — завжди діти, навіть сторічні), сприймання настільки небуденне, що здається містичним. Лишень та містичність — найприродніша, найздоровіша, бо в ній корениться зв'язок усього суцього, єднання людини з людиною, людини з Богом, травою і деревом, росою і снігом, пташкою і звірятком. Тому навіть коли Антоничів вірш називається просто "Зима", від нього віє тією ж

високою містичністю, релігійним патосом єдності буття, віє Різдром:

Кравці лисицям хутро шиють,
вітри на бурю грізно трублять.
О Боже, стережи в завію
і людські, і звірячі кубла...

Хтось, може, у моїх словах знайде перебільшення, однак скажу так, як думаю: в тім, що шовіністичній Москві за багато десятиріч катівської практики, відвертої і таємної, усе ж не вдалося вийняти душу з грудей українського народу — заслуга передусім наших дітей. Бо коли ми, дорослі, й зберігали в хатніх стінах традиції святого вечора, то це було легше, ніж те, що з великою любов'ю і великим героїзмом робили діти. А вони, вірні посланці Вічної Правди, ходили білими селами, по коліна в снігах, в нікудишньому взутті і вбранні, і над трагічним українським світом знову і знову здійснювалася надія:

Нова радість стала,
Яка не бувала,
Над вертепом звізда ясна
На весь світ засіяла...

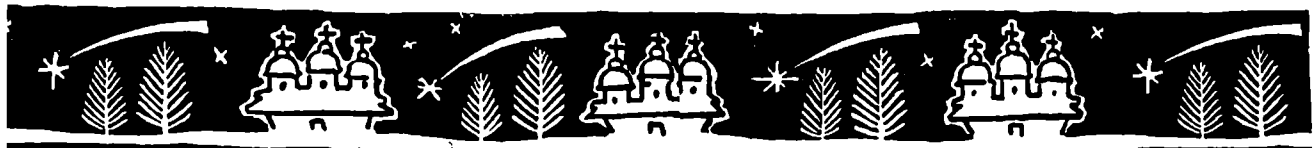
Їх переслідували спеціальні загони ідеологічних посіпак, так званих "войовничих атеїстів", відбирали звізди, записували прізвища, у школі ставили двійки з поведінки, штрафували батьків і священників, але наступного Різдва діти робили те ж саме — те, що велів їм Бог.

Було б неправдою сказати, що все ми на нинішній день зберегли. Надто підступний був ворог. Заглянути до виданих на початку сторіччя книжок про наші народні звичаї і порівняти з нинішнім станом речей — сумно стає. Безбожній більшовицькій імперії великою мірою вдалося відчужити людину від Божого світу. Хто тепер, готуючи святу вечерю, перш ніж сідати за стіл, піде до пасіки, аби причастити Божими дарами бджілок (бджіл в Україні вигубили отрутохімікатами), у кошару до овець (вівці навіть на славній Гуцульщині — рідкість), у стайню до корови (корів у селах не тримають, бо колгоспи повідбирали усі сіножаті)? Хто пам'ятає слова прадавніх заклинань, зміст яких — все в тій же незглибній, спасенній єдності буття?

Не сумуймо, однак, що все так, а не інакше. Радіймо, що всупереч усім зловорожим силам ми є, що попри всі намагання сатанинської влади ми зберегли Бога в нашій душі, зберегли наше належання Божій Істині і Божій Красі, зберегли для дітей — отже, для майбутнього — це любе свято, Різдво Христове.

Нова радість стала,
Яка не бувала...

Сьогодні і завжди, і во віки віків!

*Емблема Конгресу. Київ 1990 р.
Володимир Юрчишин.
Congressional emblem. Kiev, 1990.
Wolodymyr Jurchyshyn.*

ПЕРШИЙ КОНГРЕС МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНІСТІВ

Ще не так давно ми писали листи про Україну, а тепер пишемо листи з України. Наша преса в США кишить не тільки новинами про життя на Україні, але й описами туристів про Україну. Наша читачка та принагідний читач (а так хотілося б, щоб було їх більше) похитують головою: чому друкувати статтю про Перший конгрес Міжнародної Асоціації Українців, який відбувся в Києві 27 серпня — 2 вересня цього року, саме у журналі Союзу Українок Америки? Навіть у нас поєднання жінок та науки не аж таке дуже природне, а на Україні і поготів. У тому то і справа. Треба, щоб це поєднання було нормальним явищем: треба, щоб участь жінок у науковому житті була звичним фактом, а не винятком, щоб тематика наукових зацікавлень також віддзеркалювала життя жінок. Цього не буде без нашої участі, бо радянська система досі не зуміла — і навряд чи хотіла — змагати до повної рівноправності жінок. Активна участь у нарадах МАУ таких жінок як Марта Тарнавська, Мар'яна Рубчак, Наталя Пилип'юк, Наталка Кононенко, Мирослава Томоруг-Знаєнко, Стелла Гринюк, Ася Гумецька, Лариса Онишкевич, Анна Процик, Патриція Кеннеді-Грімстед, Оля Андрієвська показує, що жінки також зуміли викарбувати собі місце в науці. Але нас мало — і ще менше нас на Україні. І на Україні жінки, перевантажені працею в хаті і поза нею, не надто визнані в науці і в громадському житті. Роман Шпорлюк, директор Східноєвропейського Дослідного Центру при Мишигенському університеті, зауважив, що у дворянській президії, яка засіла в оперному театрі, а на завтрішній день у музеї Леніна, не було ані одної жінки. Не було їх серед доповідачів пленарної сесії на початку конгресу; на закритті була одна. Само по собі це не суттєве — суттєвим, одначе, є те, що тематика, пов'язана з участю жінок у розвитку України, була слабо-слабенько представлена. Моя доповідь про Союз Українок у Галичині викликала не тільки зацікавлення переповненої залі,

вестибюлю та коридору, але й здивування: як можна так ґрунтовно і серйозно опрацювати тему, як можна так вдало включити працю Союзу у контекст цілої історії розвитку Галичини і намагання нав'язати зацікавлення зовнішнього світу долею України, як можна так живо просто говорити, не читаючи тексту, і — що найбільше мене боліло, хоч ці коментарі не приходили від науковців, які вже знали мене, а тільки від тих, які знали мою працю — як може жінка з серйозним науковим стажем виглядати так, як ми виглядаємо? Бачите тепер, чому треба про це писати у "Нашому Житті"? Читайте далі!

Міжнародну Асоціацію Українців створено за-ледве рік тому, а на з'їзд прибуло коло тисячі учасників, і друга тисяча — офіційних гостей. На концерти і виставки не було навіть стоячих місць, а сесії, які були відкриті, були вщерть переповнені і в Академії Наук, і в університеті, і в Інституті філософії. Великі вивіски на всіх вулицях Києва вітали українців світу і запрошували киян до участі у праці конгресу — із запросин користав кожний, хто міг.

У Києві на будинку міської ради вже майорів синьо-жовтий прапор (Олександр Мосюк, заступник голови Київської міської Ради народних депутатів, який повісив цей прапор, був на нарадах); під державною радою представники Української Автокефальної Церкви домагалися легального визнання і повернення Софійського собору та церкви Миколи Набережного (у якій, до речі, відбувався один із концертів релігійної музики), відправи Української Греко-Католицької Церкви оголошувано, і в музеї відбулася виставка досі небачених праць. У вестибюлях будинків нарад підходили до учасників конгресу журналісти преси та радіо, урочистості знімало телебачення, а без перерви ходили журналісти з апаратурою, знімаючи ті чи інші наради. На вулицях чути було більше українську мову, як будь-коли.

Урочисте відкриття конгресу в оперному театрі підкреслило, як далеко вгору просочилися державно-творчі елементи — це був конгрес не тільки українців, але й українців. Виглядало, що за символікою йде і зміст.

Концерт — концертом, про нього прочитайте у "Свободі". Але концерт знімало телебачення, а закінчився він не "Молитвою" Лисенка, як писали у програмі, а виконанням Симфонічною оркестрою оперного театру, його хором та хором Верйовки цілого "Ще не вмерла". На сцені появилася синьо-жовтий прапор у руках козаків, а на другий день такі ж прапори повівали на музеї Леніна. Виконання гімну "Ще не вмерла" було заплановане, але "засекречене" до самого кінця. Прапори на музеї Леніна з'явилися, і хоч директор музею бігав розгублено і хотів, щоб їх зняли, прапори майоріли весь соняшний день — їх незручно було зивати силою. А бандурист у вестибюлі на тлі виставки мистецьких праць про терор на Україні співав, що "Не пора москалеві й пяхові служити". Йому помагали селянки, які не попали на святочний концерт.

"Американці" — чи, як нас величали, "діяспора" — ґрунтовно змінили форми нарад. Ми привикли до великих, але неформальних зібрань, до дискусій, до того, що уникаємо формальностей у нарадах та звертаннях до себе, до спілкування, — ну і ми тишімося увагою преси та всіх засобів зв'язку. (Як же нам жити тепер без лісу мікрофонів, без того, щоб на вулиці нас затримували з коментарем про вчорашню програму, про те, що ми говорили і як ми виглядали!? Як же входити в поїзд, не згадавши загального голосного "Пані Марто, Ви саме тепер говорите у радіо!"). Як вернутися до тиші робочого стола та звичайної студентської аудиторії, коли нам у вухах звучать піднесені запити скупчених студентів!). Як швидко та Україна змінилася! Дай Боже, щоб живчик їй знову не протяли.

У мене знайомі та друзі у Києві, і знайомі, які опинилися серед друзів, і колеги, з якими ще у 1980-ті роки ми не могли собі уявити такого зібрання, як у Києві, навіть під час найбільш фантастичних дискусій. Під руки з Дмитром Павличком і Іваном Драчем (як треба було боротися, щоб пробити їм шлях в американські університети і навіть наші власні народні доми) прямуємо до будинку Центральної Ради — так вже називають тепер цей будинок — на прийняття з нагоди відкриття конгресу. Для всіх немає місця — та скільки тут знайомих лиць! А десять років тому, вдягнувшись у чорне, темними вулицями з тими самими особами я йшла до тієї ж опери з її російськомовною публікою на Реквієм — неписаною Панахидою за жертви терору. І тої погідної ночі, у сьайві місяця, за кожним з нас стояли тіні тих, хто згинув передчасно. У кожного немовби німб, і час від часу сльози на очах.

Праця конгресу, яка посилювалася конкретними плянами спільних досліджень та спільних видань, продовжувалася вечорами. У домі Науковця засідав

Рух, і ті з нас зі суспільно-громадськими зацікавленнями радо приймали запрошення виступити з доповідями та брати участь у дискусіях. Студенти координували організування вечорів, однак участі в дискусіях не брали. Але панове радо слухали про те, що громадські організації, серед них жіночі, проносили ідеї державности і навіть форми громадського суверенітету у часи, коли нелегко було Україні проіснувати. А тепер позитивно вражає те, що помірковані сили на Україні співпрацюють. Навіть "Радянська жінка" на своє 70-ліття почала думати не тільки про зміну назви, але й змісту і нарешті поцікавилася історією української жінки (побачимо, що вийде з інтерв'ю)!

До жінок Руху та Київської громади я вже мала приємність говорити. Тепер Союз Українок, "Громада", Сестрицтво при Автокефальній Церкві та Товариство "Берегиня" зібрали у робочий день коло двісті жінок і декілька чоловіків, щоб обговорити потребу створення такої Ради Жінок України, яка б знову увійшла до Міжнародної Ради Жінок. Присутні, серед яких також були київські єврейки та вірменки, зробили пляни на скликання ширшого засідання, щоб створити Раду, яка об'єднувала б жіноцтво України.

Телебачення спопуляризувало нашу участь у МАУ. Особливо популярною є тригодинна місячна програма, яку провадять Іван Дзюба та Людмила Лисенко. Це "знімана на живо" розмова культурних діячів у відтвореній світлиці Лесі Українки — намагання усучаснити її вечори, т.зв. Плянди. Теми — сьогодення, які тим разом включали жінок, і маса питань з усіх частин України, які слухачі задають телефонічно під час передачі. У нашій плянді брали участь Юрій Шевельов, Омелян Прицак, який став першим закордонним членом Академії Наук України, Богдан Нагайло, директор українського відділу "Радіо Свобода", Петро Потічний, Лариса Онишкевич, Орися Пилишенко, яка саме закінчила Першу літню школу українознавства в Києві, Леонід Рудницький, Орест Субтельний, Богдан Рубчак та я. Від того часу прохожі у різних містах України затримували мене з коментарями про цю програму, звичайно висловлюючи свою вдячність за те, що ми приїхали. Мені ще часто доводилося слухати слова подяки від жінок за те, що не забуваємо про їхні турботи і що доказуємо належну гідність.

Контакт науковця зі світом — наявний доказ, що у науковця є читач, слухач, що його — її — досвід може комусь пригодитися. Це оправдує години, роки самітньої праці, це окрилює думку, опромінює світ.

На Україні твориться історія. Творилася вона у Львові в неділю 2 вересня, коли на площу перед оперним театром вийшло сто тисяч людей, які вступали проти нового союзного договору, за те, щоб республіки підписували одна з одною окремі договори. Я знову попала в центр дії, серед вибраних депутатів та представників громади, кожен з яких го-

НА НОВИЙ ШЛЯХ

Куди ти, сестро, смілий лет звертаєш?
На новий шлях? А чи ти тее знаєш,
Що холод самоти там привита тебе?
Покинь новий, на втоптаний вернися,
Забав і сплетень кормом лиш кормися,
Бо світ тебе ледачою назве!

Ледачою? Й за віщо? — ти питаєш.
За те, що духом світ весь обіймаєш,
Що хто лиш чоловік — для тебе брат,
Що серце кращої всім прагне долі,
Що бунту повне проти самоволі,
Що людські рани всі його болять!

Покинь ті Божі, ясні ідеали,
Що в серці твому ярко запалали,
Покинь для спільного добра свій труд!
А ні, то погордуй сучасних судом,
Жий для ідей, працюю кривавим трудом,
Віддай усе, усе за рідний люд.

Та, як опріче слів і чулих сліз нічого
Ти не несеш йому, то розчаровань много
Зазнаєш ти і згинеш у юрбі;
І, поки тіло ляже ще в могилу,
Душа утратить одіж сніжно-білу
І віру чисту в лютий боротьбі.

Не сліз потрібно, щоб ставать до бою!
Не сльози — силу й жар візьми за зброю,
Ту силу, що любов у груди лле,
Ту міць, щоб думи в тіло осущати,
Той жар, щоб з лихом битися й прощати
Все, чим тебе невіжа й злоба б'є!

Той жар, щоб вірити у правди світ і ждати,
І йти на труд без слави і заплати,
Як сонце й дощ працюють по лугах,
Як роси ті на пуплянки дрімучі
Падуть, щоб цвіти з них розвить пахучі...
Як маєш стільки сил, — то йди на новий шлях!..

ворив втричі довше, ніж американські політики на подібних зібраннях. Не знаю, чи апробата була моїм словам, чи тому, що я коротко говорила. Я пам'ятаю текст своїх слів, і своє зворушення, що можу їх виголосити перед народом, який стільки літ слухав шаблонних промов, а думав своє. Це чи не найкоротша промова мого життя — і найбільш промовиста:

Історики пишуть про розвиток історичних подій: рідко кому дано пережити їх. Я вдячна за таку можливість. Не нам казати Вам, що робити — Ви це знаєте краще, ніж ми, знаєте, що тільки рівний з рівним може стати у правдивий договір. Я Вам можу тільки подякувати за те, що Ви втримали таку Україну, до якої ми можемо посилати своїх дітей. Ви тепер говорите "Слава Україні!" Я ж хочу сказати — "Слава українцям!"

Під час триденних нарад у Славську, організо-

ваних львівським Науковим Товариством ім. Шевченка з участю вибраних істориків цілої України (нас було коло сорок), мені знову пощастило зустрітися з Славським Союзом Українок. Їх коло сто п'ятдесят, а прийшли ще молоді дівчата та кілька чоловіків до школи. Наші наради (якраз сесія, на якій я головувала) затягнулися на добру годину, та ніхто не розходився. Ми говорили про працю Союзу Українок, про те, що це наше село виносило Україну. Сказати цим жінкам "Слава українцям" — замало: перед ними треба хилити голови і треба працювати з ними, бо їм на місці видніше, куди їм йти.

Для мене українці включають українок — дай же це нам, Боже, працю наших рук і умів! І щоб наша громада не була половинчастою, а включала всіх — чоловіків і жінок, бо тільки така громада може бути сильною!

КОНФЕРЕНЦІЯ "УКРАЇНСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ"

В ЄДНОСТІ — СИЛА!

Під таким гаслом 12-14 жовтня цього року в Піскатавей, Нью-Джерзі відбулася третя конференція "Українська жінка у двох світах". У конференції взяла участь і виступила гість з України Лариса Скорик, кандидат архітектури, доцент Київського художнього інституту, член координаційної Ради Київської регіональної організації Руху, депутат Верховної Ради.

Відкрила конференцію голова організаційного комітету Люба Сіра. Гостю з України представила і надала їй слово на відкритті конференції Марта Богачевська-Хом'як.

В цьому числі "Нашого Життя" подаємо виступи Люби Сірої і Лариси Скорик. Виступи інших учасниць конференції читайте в наступному числі журналу.

*Відкриття конференції. Зліва Марта Богачевська Хом'як, Лариса Скорик та Люба Сіра.
Opening of the conference. From left: Martha Bohachevsky-Chomiak, Larysa Skoryk and Luba Siry.*

ВИКЛИК ПРИЙМАЄМО!

Відкриваючи сьогоднішню конференцію "Українська жінка у двох світах", мені приємно привітати вас, а також гостю, яка прибула з далекої України, — Ларису Скорик.

"В єдності — сила!" — це гасло цьогорічної конференції "Українська жінка у двох світах". Раптові і швидкі зміни, що відбуваються в Україні, застали нас дещо непередбаченими. Постало питання: що можемо ми зробити для України? Це виклик для нас. І ми його приймаємо!

Метою української еміграції було зберегти культурні надбання народу, історію боротьби за свою незалежність, ширити правду про це у вільному світі і завдяки зв'язкам з американським суспільством змагатися до відновлення української незалежної держави.

Українська жінка відіграє головну роль у поширенні інформації про Україну через свої зв'язки у професійній праці, через організації, у школах чи завдяки зв'язкам з місцевими товариствами.

Ми, що виростили у двох світах і двох культурах, для яких Україна була тільки візією, сприймаємо ентузіастично перетворення цієї візії у реальність: "Суверенна українська держава".

Завдання, яке стоїть нині перед нами, — використання нашого таланту, знань і енергії для допомоги Україні: моральної, наукової і економічної. Сьогоднішня конференція висвітлює найновіші події в Україні та перешкоди, які стоять на шляху до здійснення цих завдань.

Під час конференції будемо мати змогу взяти участь в сесіях на такі теми: "Відновлені організації в Україні", "Панель молодих жінок", "Готовність на майбутнє", "Сучасні події в Україні", "Мобілізація, українське мистецтво, медицина, екологія і преса".

Врешті, ця зустріч, наш вклад в успіх цієї конференції докаже, що "В єдності — сила", яка допоможе перебороти ті перешкоди, що стоять на шляху до здобуття незалежної української держави.

Люба Сіра

Лариса Скорик

З ДУМКОЮ ПРО УКРАЇНУ

Приємно чути, що українські жінки Америки ні на хвилину не забувають, що є Україна, що вона повинна бути, що буде вона незалежною, що буде вона державою і що кожний ваш порух, кожне ваше діяння спрямовані саме на це. І можливо те, що нині українські жінки на Батьківщині почали активізуватися, що вони відроджують тепер Союз Українок в Україні, — в цьому є і ваша велика заслуга. Бо це не просто сентимент до нашої історії і до того, що такий Союз існував, а розуміння того, що Союз Українок безперервно існує у вашій особі і безперервно працює і дбає про ту духовну міць України, — це і побудило наших жінок іти вашими слідами. Ми вам низько вклоняємося за вашу роботу, за вашу любов і за вашу постійну та повсякденну турботу про те, щоб і ваші діти росли, за те, що Україна отримувала від вас постійно моральну і матеріальну підтримку.

Жінка у двох світах. Я погоджуюся, що дійсно Україна є одна і героїчні представники, а особливо героїчні дочки завжди пам'ятають про те, що вона так довго не мала незалежності, так довго не була державою на рівні інших європейських держав, і це спонукало вас на постійну боротьбу і роботу во ім'я України. Щиро дякую і хочу нагадати про свою зустріч, яка відбулася років 15 тому, коли прибула з американського континенту Віра Вовк і ми коротко з нею зустрілися. Я усвідомила тоді ту неймовірну різницю, яка є між людиною того і цього світу. Якщо ви дозволите, я прочитаю свій вірш, який написала тоді під враженням цієї зустрічі:

Як тяжко світ розпавсь на два світи,
Мільйони скалок так болять в зіницях...
В яких нощах, в яких чужих зіницях
Ми пропливаєм всесвіт — я і ти.

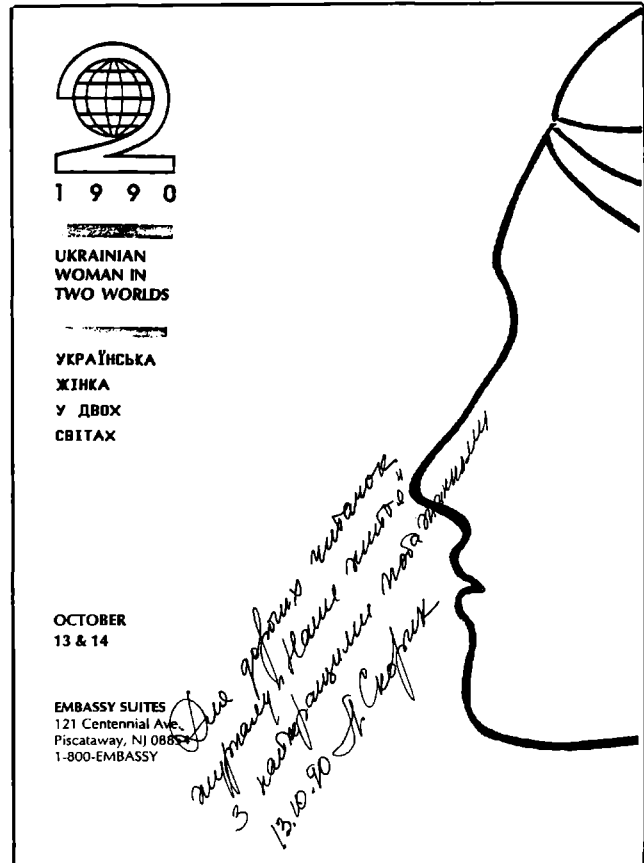
Ми стрілись лише мить, від небуття на
крок,

На вічній сцені вічного театру
Наш перший і останній діалог
Короткий був і нескінченно вартий.

То було віддзеркалення душі,
Відлуння власної і радості, і муки.
І вже не стало жодної межі,
І вже не буде жодної розлуки.

І знов народ один, і Бог для нас єдиний,
І віра у останню сіль землі,
Що так розлого зветься — Україна,
Та тільки як нам віднайти її?

Тобі тяжить її земна делекість,
А я шукаю в близькості її,
Химеру з дивним йменням — невідлеглість,
В які вона подалася краї?

Обкладинка пропам'ятної книги. Cover of the memorial book.

Сильніше всіх єднань спільнота віри й болю
І все ж, мій друже, в світі два світи:
Ти у краю, що знає присмак волі,
Я там, де замело її сліди.

Така між нами зорана рілля,
І розметала нас лиха негода,
До мене рабство щириться щодня —
Тобі у вічі дивиться Свобода!

Дійсно, та межа, яка існувала в нас між рабством і тою свободою, якої зазнали ви після тяжких років, бо покидати свою землю, то велика печаль, а їхати в чуже і невідоме, то завжди великий страх. Але такі Бог вів вас тими дорогами, які привели вас на ту землю, яка дала вам можливість вирости, виростити дітей і найголовніше — ви так багато зберегли і так багато повертаєте Україні щодня. У нас в Україні тепер починається відродження, ми йдемо до того сонця свободи і під тими підписами і тисячами прапорів, які були у нас на демонстрації, ми всі думали про вас. Багато з вас було тоді на тому святі нашого єднання, нашої соборності, нашої держави. І з того часу відбулося дуже багато інших імпрез такої високої духовної напруги, однією з яких було свято 500-річчя українського козацтва. І на тому святі українці з Америки були як рівні серед рівних, а навіть як ті,

*Лариса Скорик (зліва) та член організаційного комітету Галина Ратич.
Larysa Skoryk (from left) and Halyna Ratyck, member of the organizing committee.*

яким ми ще повинні дорівнювати. Я не говорю це для гарного слова, а із щирого переконання, бо активізація жінок на Україні, особливо їхня політизація, є ще справою майбутнього. Ви вже це досягнули, ми ще тільки йдемо до цього. Причиною того є дуже тяжке наше життя і обставини, в яких ми живемо. Причиною того є той духовний геноцид, якого зазнав наш народ і жінка, щоб зберегти дітей для майбутнього. Бо все ж таки ми всі жили там в найгірші часи того голоду страшного і того духовного мору, який настав для нас, аж по 80-ті роки включно.

І всі ті часи жінка знала, що збереже вона своїх дітей, збереже в них думку і пам'ять про минуле України.

Я хочу сказати, що ми тепер справді потрохи політизуємось. Нагадаю свою виборчу кампанію у виборах до парламенту. У моїй окрузі було 26 конкурентів, всі як один чоловіки. Серед них були і більш демократичні, і зовсім консервативні, більшість була реакційна, консервативна, бо в усіх округах дуже старалася наша стара система далі відвойовувати ініціативу у своїх противників. Але все таки якось так вийшло, що я дістала більшість голосів. Нині на 450 депутатів жінок є 13. Серед них чотири жінки — демократки.

Слід сказати, що жінки на Західній Україні більш зберегли свою політизованість. Було це весь час очевидним. Ще на перші наші зрушення — збори, маніфестації, святкування приїжджала велика кількість жінок з Західньої України.

Багато жінок з західніх областей України приїхали до Києва на перезахоронення останків Василя Стуса, Олекси Тихого, Юрія Литвина. Сумно і в той же час радісно було дивитися, як ті стружені руки

селянок тримають синьо-жовті прапори, а на очах у них — сльози. А коли Верховна Рада проголосила Деклярацію про суверенітет, усі вони зустрічали нас, коли ми вийшли з парламенту. Багато з них так недавно повернулися з таборів, заслання, з Сибіру. Нині вони чекали того благословенного моменту, коли буде сказано оте слово, яке проголосить нашу незалежність.

Слушно тут зауважують, щоб створити на Україні Всеукраїнську жіночу раду, яка слідувала б вашими шляхами, переймала ваш досвід і вміння, яка б представляла Україну на міжнародних форумах. Це була б активна допомога Україні, була б маніфестація духу нашого українського жіноцтва, яке ще в історичні часи нашої напівдержавности було рівноправним партнером чоловіків. Жінка на Україні здавна вирішувала з чоловіком багато справ, що стосувалися збереження і продовження української нації. Коли чоловік сідав на коня і з шаблею їхав воювати, всі турботи та виховання дітей лягали на плечі жінки. А коли не ставало чоловіків, жінки сідали на коней і завершували битву.

Ще недавно в Україні існувало таке гарне слово "дружиноньку мій вірний", "дружинонько моя вірна". Вони були друзями і приятелями — чоловік і жінка і не було отого російського підпорядкування, яке знала Росія. У нас в українській родині завжди була рівноправність. І тому світ, який, може, не розуміє того прагнення українських жінок до справжнього рівноправ'я, не може допомогти, належно зрозуміти, що наші жінки хочуть бути рівними в усіх правах. Їх дивує навіть, що наші жінки так багато зусиль прикладають до цього. Я говорю це в більшій мірі до вас, бо ви живете у цивілізованому світі, де ці

проблеми значно легше вирішувати. У нас ця боротьба за виживання вбила в жінці її жіночість. Наша жінка навіть сама погоджується працювати на таких важких фізичних роботах, на яких жінці абсолютно не можна працювати: на вантажних роботах, на хемічних підприємствах, у нічні зміни. Погоджуються, щоб сяк-так підлатати родинний бюджет, бо вижити з заробітку чоловіка абсолютно неможливо. А соціальне незабезпечення наше не дає ніяких можливостей, щоб вона могла хоч якийсь час не працювати. Все це є факт, як фактом є і те, що в нас на Україні звикли до такого рівноправ'я на найтяжчих рівнях, нерідко забуваючи про те, що можна якось облегшити життя жінки.

Не зважаючи на таке становище, яке склалося на Україні, жінка там все таки є велика сила. Згадати хоча б з'їзд солдатських матерів, на якому я була (і навіть привезла маленький значок, який випустили в Івано-Франківську). Виступ на з'їзді матерів показав нашим офіційним чинникам, що не так то легко буде дати собі раду і відмовитися від виконання Деклярації про державний суверенітет України. Покищо на всіх рівнях наші урядові інстанції пробують заблюкувати рішення нашої, як кажуть, "святої Деклярації". Може не все в тій Деклярації є таким, як би ми хотіли, починаючи від назви України, яка покищо і далі іменується Українська Радянська Соціалістична Республіка, згідно з діючою конституцією. Проти цих слів протестували всі жінки, але нам не вдалося відстояти своїх вимог і заради самої цілості Деклярації та її ідеї ми змушені були поступитися.

Кілька слів про парламентську ситуацію. За останні кілька місяців дуже багато змінилося на Україні. Це не є зміни в гіршу сторону. Я абсолютно оптимістично дивлюся на нашу справу. І це оптимізм не безпідставний. Все своє життя я прожила в цій системі, знаю всі можливості, знаю той театр абсурду, яким можна назвати нашу дійсність, і тому, бачу, що старий режим мусить відійти. Однак він пробує ще провести останню офензиву. І власне ці останні місяці показали, як цей режим все це обмірковує, планує, що він намагається робити, щоб вижити. Не робить він цього розумно, річ ясна, бо, як кажуть, кого Бог хоче покарати, тому розум відбере. Все те, що нині відбувається, базується на кривавому, аморальному досвіді і режим вважає, що ці аморальні засоби, якими він користується десятиліттями, можна застосовувати й далі. Але, панове комуністи, повернути колесо історії вже неможливо. Правда, можна утруднити хід, можна заблюкувати, створити додаткові труднощі, але не повернути назад.

Як ви пам'ятаєте, демократична частина парламенту не обирала уряд республіки. Ми були в повній бльокаді при голосуванні за тих урядовців, яких обирав собі Івашко. Тричі висувалася на голосуван-

ня кандидатура Масола і все таки він переміг. Це той голова уряду, який був до того вже два з половиною роки на цій посаді, і чого він домігся знаємо. Я з цілковитою відповідальністю оцінюю ту особу як цинічного мафіози. Це людина, яка навіть у своєму таборі відрізняється від інших особливою некомпетентністю, що стосується державних справ і тих ідей, які сприяли б поліпшенню демократизації нашої дійсності.

Перший раз при голосуванні Масол не набрав необхідної кількості голосів. Другий раз було вчинено фальсифікацію — додано 40 пустих бюлетенів, хоч потім було сказано, що лише кілька пустих бюлетенів. З цього можна бачити, які "демократичні" наші вибори, якщо на рівні парламенту вони відбуваються з фальсифікацією. 40 бюлетенів було вкинуто, як кажуть, за мертві душі! Одже Масол з маленькою перевагою на два чи три голоси був обраний.

Уряд, який був обраний, за два місяці не зробив абсолютно нічого корисного для України. У Деклярації про державний суверенітет республіки записано, що всі підприємства, заводи, фабрики, які є в нас, повинні перейти від союзного підпорядкування до підпорядкування республіки. Нині 95 відсотків усіх заводів, фабрик — всесоюзного підпорядкування, хоч безплатно використовують всі природні ресурси України.

Що уряд зробив найстрашніше — це поставив народ на грань голоду. Урожай в цьому році вирощено дуже високий. Вищий, ніж будь-коли. Але урожай не зібраний увесь, багато втрачено на полях, при транспортуванні, а те, що зібрано — не звезено. Ми не маємо достатньої кількості шпихлірів, елеваторів, пристосованих складів.

Уряд ніколи не дбав, щоб села мали добрі дороги. Наші українські чорноземи — прекрасні ґрунти, але коли владе дощ, по ґрунтовій дорозі проїхати неможливо.

Уряд цей довів Україну до такого стану, що на весні, при великому врожаї, загрожує голод...

Вся увага наших демократичних сил була звернута на парламент, щоб пропагувати наших кандидатів до парламенту.

Недавно величезна маніфестація пройшла вулицями Києва до Верховної Ради і проголосила всі свої вимоги: резигнація уряду, резигнація Верховної Ради і розпуск Комуністичної партії. Отже, наш парламент повністю розраховує на чеський варіант мирної революції і на підтримку народу. А з підтримкою українців всього світу, особливо українок, які завжди були дуже свідомими в національних проблемах, а тут, в Америці, показують приклад тієї свідомості, я переконана, що Україна дуже скоро буде справді незалежною, суверенною і самостійною державою.

ЛИСТ З УКРАЇНИ...

Понад два тижні голодували студенти на центральній площі Києва. Серед них були й івано-франківці.

Всі труднощі, пережиті в таборі, бліднуть перед атмосферою доброзичливості, яка панувала серед "братчиків" і "сестричок" зі всієї великої України. Кращі представники українського студентства вміть опорожнили полиці сусідньої книгарні "Поезія". Перекочували в намети книжки Володимира Винниченка, Василя Стуса, Михайла Старицького, Василя Симоненка. Скреготів металом і никнув ніжним шепотом поетичний рядок, а поруч дзвеніла срібними струнами гітара, лунав веселий сміх.

"Зоною, вільною від комунізму" називалося це маленьке містечко, розташоване біля підніжжя пам'ятника Ленінові.

"Голодування заради нового життя на українській землі" — такою була мета цього крихітного острівця. Тому таким доречним було звернення киян до киян: "Кияни! Хлопцям і дівчатам загрожує не лише голод, але й холод. Несіть теплі речі, чай з шипшини і м'яти!"

І відступала студінь жовтневих ночей перед теплом співчутливих очей, перед жаром молодих сердець. Та й самі мармурові квіти площі не здавалися такими холодними, бо жоврили на них червоні гвоздики, палахкотіли троянди, білили хризантеми. Мабуть, нікому з нас у житті не дарували стільки квітів, ніким так турботливо не опікувалися.

За кілька годин після звернення виросла гора теплих речей, зголосилися добровільні постачаль-

Разом із студентами голодувала Народна артистка України Ніла Крюкова (справа).

Ukrainian artist Nila Krjukova (from right) also fasted with the students.

ники гарячої води, загорілися сотні принесених свічок.

Кияни допомагали знешкоджувати провокаторів, які кидали в голодуючих пиріжками чи показували харчі і кричали: "Рєбята! Я вам хлебушка пріньос. Тьо-о-о-плень-кій!.."

Всочищаючою, щирою і товариською була атмосфера в таборі, котрий не ділився на східняків і західняків, чувся однією родиною, одним народом. Струнами студентського серця дзвеніли пісні Едуарда Драча, Олега Покальчука, Марійки Бурлаки, невідомих кобзарів. І надія жовріє, що все станеться саме так, як у пісні Олега Покальчука, написаній на холодному мрамурі площі Незалежності:

... але займеться врешті від нас
Всеукраїнська визвольна ватра.

Акція протесту українського студентства підтримувалась по всій Україні. Оголошували голодівку члени Української республіканської партії з різних кінців України. А громада греко-католиків села Олеші Тлумацького району, що на Івано-Франківщині, на підтримку голодуючих студентів у Києві збрала 190 карбованців. У телеграмі громада сповіщала: "Щодня молимося за життя і здоров'я цих синів і дочок, що в ім'я незалежності України готові пожертвувати найдорожчим. Най боронить вас Бог, діти!"

Неспокійною була остання декада жовтня в Івано-Франківську. Недавно в обласному центрі зняли пам'ятник "великому вождеві і вчителеві всіх трудящих". Ще не затих гомін цієї події, як вже все студентство міста застрайкувало у підтримку страйкуючих столиці, виступаючи зі своїми власними вимогами. Нелегко було деяким викладачам інститутів.

За три дні закінчився страйк студентів в Івано-Франківську, бо пішла на згоду влада в Києві. Єдність народу принесла перемогу і надію на кращі зміни.

Зникло наметове містечко перед Верховною Радою в центрі Києва, але боротьба не припиняється. Пізнавши силу перемоги, народ став упевненішим в собі.

Київ. Жовтень 1990 р.

Kiev. October 1990.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

СВІТОВИЙ ФОРУМ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

18-21 серпня 1990 р. у Білому Борі в Польщі відбувся Перший Світовий Форум Української Діаспори. Ініціатором і господарем Форуму було Об'єднання Українців у Польщі. Фінансово уможливив Форум Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ). На Форум прибули представники з України, Англії, Бельгії, Канади, США, Польщі, Литви, Чехословаччини, Румунії і Югославії. Від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) взяла участь заступниця голови СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик.

Форум, головним гаслом якого було "Україна і діаспора — дійсність і перспектива", відкрито 18 серпня у польському сеймі. Промовцями були господар — посол д-р Володимир Мокрий та гості: Юрій Шимко — президент СКВУ, Іван Драч — голова Народного Руху України, д-р Юрій Рейт — голова Об'єднання Українців у Польщі, організатор Форуму. З польського боку привітав заграничних гостей на зустрічі-гостині віцемаршалок сенату Анджей Вельчевський, міністер Яцек Куронь, віцеміністер Стефан Старчевський.

У неділю, 19 серпня, учасники Форуму (приблизно 140 осіб), набагато більше, ніж плянували організатори, переїхали до Білого Бору (на північний захід від Варшави), де в українському гуртожитку відбувалися наради Форуму. Того ж вечора шкільна молодь приготувала цікавий і добре виконаний монтаж із цитатів промовців з Установчого з'їзду Народного Руху України та уривків з творів наших поетів.

Зворушливо було чути слова присутніх на залі Вячеслава Чорновола, голови Львівської обласної Ради, Михайла Гориня, голови секретаріату НРУ, Івана Драча та інших.

У понеділок пленарну сесію привітав Іван Драч та Юрій Шимко — почесні члени президії. Після того відбулися доповіді М. Гориня про сучасний стан України, Ю. Шимка про СКВУ, з доповненням В. Вериги. Про "Українку в діаспорі" говорила О. Бризгун-Соколик, її доповідь доповнила Алена Пашко, співголова Союзу Українок у Львові темою "Українка в Україні".

Сесією як і цілим Форумом проводила президія у складі: д-р Юрій Рейт, голова ОУП, Оксана Бризгун-Соколик, заступниця голови СФУЖО, мгр Василь Верига, генеральний секретар СКВУ, та Михайло Горинь, голова секретаріату НРУ.

Серед учасників Форуму були ще Люба Фостун від Організації Українських Жінок у Великобританії, депутати з України Олесь Шевченко, Ігор Деркач, Михайло Бойчишин та багато інших.

Після пленуму відбулися сесії: економічна, наукова, жіноча, засобів масової інформації.

У жіночій сесії взяло участь 23 представниці України, Польщі, Великобританії, Канади, Югославії, Румунії і Чехословаччини. Ознайомившись та продискутувавши проблеми окремих країн, прийшли до висновків — спільних резолюцій до жінок-українок України і поза її межами, які Форум прийняв одностайно.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНЦІВ СВІТУ

В результаті колонізаторської імперської політики Україна опинилася не лише в політичній, економічній, господарській та духовній кризі, а й на грані національного геноциду. А тому ми, жінки-делегати 1-го Світового Форуму Української Діаспори, звертаємося до Вас:

1. Батьки, прищеплюймо нашим дітям любов до України, до рідної Церкви, мови й пісні. Відроджуймо, зберігаймо наші традиції, культуру та історичну спадщину. Виховуймо в них почуття національної гордості та самопошани.

2. Учителі та виховники! Будьмо ініціаторами вивчення рідної мови, літератури. Заповнюймо білі плями нашої історії. Створюймо національні школи високого новітнього рівня. Виховуймо свідомих, гідних громадян майбутньої України, здатних обстоювати інтереси та права свого народу.

3. Працівники українських установ, організацій, засобів масової інформації! Керуймося у своїй праці християнською вірою, високою мораллю, повсякчасно сприяймо та допомагаймо в освіті та вихованні здорового духовного й фізичного молодого покоління!

Організуймо на вигідній для України і діаспори території спільні виховно-відпочинкові табори для наших дітей та юнацтва.

4. Українські жінки! Організуйте свої жіночі товариства, активізуйте свою працю для добра нашої Батьківщини!

*Делегати від жіночих організацій
на Першому Світовому Форумі Української Діаспори*

Форум закрито у вівторок, 21 серпня, славнем "Ще не вмерла Україна". Після закінчення Форуму Володимира Балій, голова новоствореної жіночої організації у Польщі, зорганізувала для О. Бризгун-Соколик зустрічі з українськими жінками — 24 серпня у Кракові, 29 серпня у Перемишлі та 31 серпня у Варшаві у справах організування клітин жіночих організацій, а також подорож по Лемківщині, "рідній, не своїй землі".

Екзекутива СФУЖО

ХАЙ ЗАЙМАЄТЬСЯ СВІТАНОК!

СЛОВО ВИГОЛОШЕНЕ НА ХХІІ КОНВЕНЦІЇ СУА

Один з поетів-шестидесятників писав колись: "Я сів не в той літак..." А я таки сіла в той літак і він переніс мене зі Львова в Москву, а там і до Нью-Йорку. Сидячи у вигідному "Пан-Амерікен", мимоволі сплїталися рядки:

Не зникай мені з обрїю,
Земле моя!
І пробач,
Що тебе покидаю.
Але ненадовго,
О, ні!
Всі мої миті,
Ночі та дні
Я буду з тобою,
Мій необіцяний
Раю!

Бо що я без тебе,
Бо хто я тоді?

В Мордовїях,
Сибїрах,
А чи Казахстанах
Шляхи мої були тернисті
І серце у ранах...

Та де б я не була —
Вїрна тобі
І помисли мої пречистї...

Матїнка моя страждальна,
Я завжди твоя!
Моя Україно!
Вїками плюндрована,
Ти сьогодні
Така відмолоджена
Встаєш із колїн
До СВІТАНКУ,

До ВОЛІ
й ВІДРОДЖЕННЯ!

І ось сьогодні, прибувши на гостинну землю Америки, хочу скласти щїру подяку всїм, хто не лиш менї, а й десяткам інших допомагав перетривати лихолїття. Менї й у снї не марилось, що побачу Вас особисто, що зможу сказати Вам: "Дорога громадо! Дорогї земляки! Мої Ви рїднї і тепер так близькї!"

Колись, ще на засланнї, мережачи смутнї рядки, хотїлося, щоб настав свїтлий весняний день. І він настав. День величний, день нашого національного вїдродження. День найдорожчої із матерїв — матерї-України. В мїстах, мїстечках і селах замаїорїли національнї прапори, перемїг демократичнї бльок. Нелегким був шлях до перемоги. Треба було здолати багато перешкод, але ще дуже багато проблем невирїшених. Це не лише проблема національна, со-

*Ірина Сенїк мїж пластунками "Лїсовими мавками".
Iryna Senyk with scouts "Lisovi Mavky".*

цїяльна, економічна, але одна із найбільш пекучих та болючих — проблема екологічна.

Чимало зусиль прикладено, аби в свїті заговорили про Україну. Багато з тих, хто ступив на терновий шлях в ім'я національного вїдродження, не дочекалися весняного дня.

Із глибин моєї пам'ятї раптом випливають слова давньої молитви: "Україно, свята мати героїв..." А героїв у нас безліч. Вїдомих і невїдомих. Я не в силї їх перелїчити поїменно.

Для мене, що довгї роки каралася у сталїнських та неосталїнських таборах, найголовнїшим на сьогодні є взаєморозумїння мїж людьми — єднїсть мого народу, бо інакше не бачити нам суверенної незалежної України, не бачити нашим нащадкам добра.

За нами не одна трагїчна дата. І цї дати повиннї б навчити нас того, чого ще нам бракує сьогодні.

Визначну роль має вїдїграти українська жїнка. Хай чоловіки не ставляться скептично до жїночого руху. Нам треба зайняти чїльне мїсце, зрушити з апатїї тих, що задрїмали, вперто боротися за остаточну цїль, за майбутнє нашої нацїї. Жїнкам цїлого свїту нїколи не бракувало ініцїативи. Ми бачимо їх прем'єр-мїністрами, в парламентах, наукових закладах. Жїнки-науковцї, поетки, письменницї, мисткїнї. Серед таких жїнок варто назвати Ларису Скорик.

Сьогодні історія людства, яка досі була історією чоловічого духу, стає історією загальнолюдського духу — чоловічого та жіночого. Наші славні жінки проломали домашні мури, пішли в громадську роботу, бо суспільство сьогодні не в силі обійтися без жінок. Якщо досі звертали увагу на зовнішній вигляд, то нині назріло питання про внутрішню суть. І лише від того, як ми вирішимо це питання, залежить не лише доля жінки, але й доля усього людства.

Мені ясно, що мусять змінитися душі наших чоловіків, бо жінка — носій вічного Добра, Милосердя, Любови. Жінка передає свої прикмети чоловікові не лише як мати, але рівночасно як товаришка та співробітниця.

Почався новий період історії, в якому належне місце займає наше жіноцтво. Дорогі жінки, не дорікаймо одна одній, зрозуміймо себе, допомагаймо собі взаємно, доповнюймо себе!

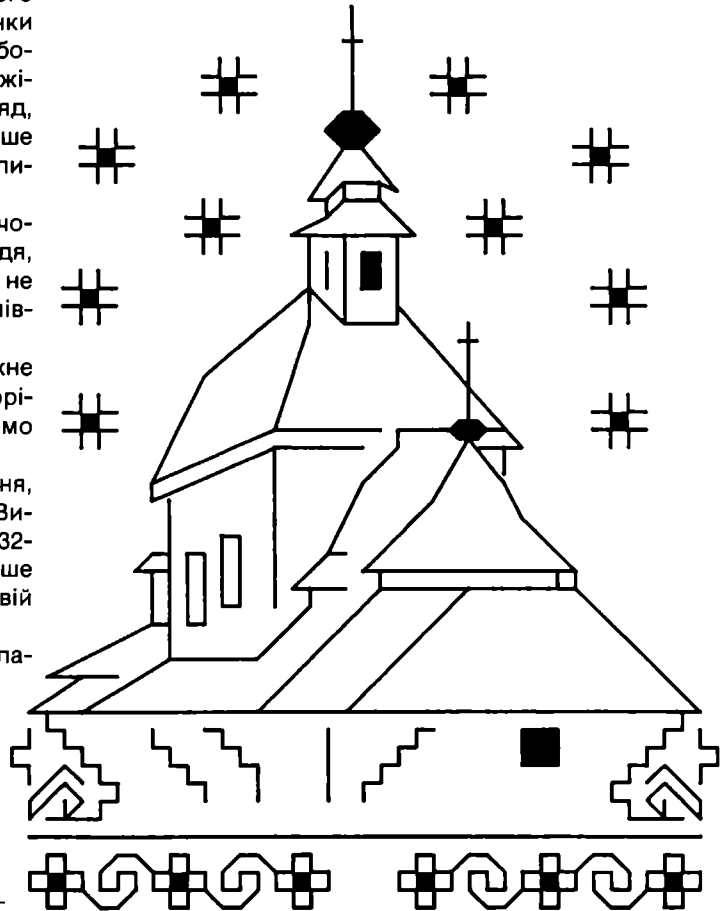
Ми спільно маємо виплекати свідоме покоління, яке забезпечить майбутнє нашої Батьківщини. Виплекаймо таке покоління, щоб не повторилися 1932-1933, 1939-1945 та 1986 роки! Хай не буде більше Чорнобиль! Досить полину на нашій писанковій Землі!

Світлана Кузьменко у вірші "Чорнобильська слава" пише:

Слави, слави, слави! —
урочисті,
Тихі, дивні — радісні й сумні,
На землі жило маленьке місто
З іменем прослави полинів...
А кінцівка вельми промовиста:
Жахна слава атома з Чорнобиля —
"Схаменіться!" — кличе до людей.

Навчімо своїх дітей цінити наше минуле, бо довгі роки вони були позбавлені високої ідеї, розповідаймо про історичну правду, щоб не задавали вони собі питання "Кво вадіс?" Повернімо нашим дітям собори зруйнованих душ, бо немає гіршого, ніж духовний Чорнобиль. Рятуймо душі наших дітей! І як пише Євген Сверстюк: "Мусимо дати — в стилі нового мислення — самим собі і світові правдиву інформацію про свої екологічні, моральні, національні, економічні і політичні проблеми. Бо планета стає тіснішою, і кожен великий чи малий Чорнобиль — симптом для цілого світу".

Хай займається Світанок над нашою землею! Не допустімо, щоб він погас! Єднаймося у кожную мить, не забуваючи про всіх тих, хто віддав своє життя за наше сьогоднішнє. Без їх жертвенності не було б і нас. Пам'ятаймо про всіх тих, хто не повернувся на рідну землю, хто остався у холодній землі Колими, Інти, Воркути, Сибіру, Караганди, Норильська. Пам'ятаймо і про тих, хто переніс надлюдські випробування і не захитався, хто долав не одну гірку хвилину за межами Батьківщини — у діяспорі.

Фрагмент вишивки Ірини Сенюк.
Fragment of embroidery by Iryna Senyk.

У мой пам'яті, в думках та серці цьогорічна "Українська хвиля". Повернувшись змучена, промерзла, відразу засіла за письмовий стіл, аби написати:

І ось ланцюг,
Ланцюг єднання.
Піднялись УГС та Рух,
І товариство мови,
"Лева",
Щоб неба чаша
синьо-кришталева
наповнилась світанням!

Хай зоріє наш спільний Світанок! Слава Україні!

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLVII

DECEMBER 1990

Editor: Marta Baczyński

IMPORTANCE OF DOCUMENTATION

*Ірина Прийма виступає на XXII Конвенції СУА в Дітройті.
Irene Pryjma speaking at UNWLA's XXII Convention in Detroit.*

This article is dedicated to the memory of my dear late Aunt Kateryna Drozdyk, founding member of Soyuz Ukrainok, Branch #1, N.Y.C., N.Y. (Speech delivered in Ukrainian at the XXII UNWLA Convention, Detroit, MI, May 27, 1990)

Since time immemorial, the older generation has handed down to the younger its knowledge of the past. Before the invention of writing these transmissions were oral — often in the form of stories-legends. For example, various nations of the world told of the Great Flood, but only in our century have scientists confirmed this event by finding skeletons of fish and sea life on the highest mountains of the world.

The written history of civilization began about 5,000 years ago. From the time of art pictographs in caves to the hieroglyphs of the Sumerians (cuneiform writing), to the invention of the alphabet by the Phoenicians, writing and recording of history was refined. Then people could accurately transmit their observations, experiences, scientific knowledge and thought. In China and Egypt the inventions of paper, ink, and printing enabled the preservation and transmission of knowledge in the form of scrolls and books. Manuscripts (handcopies) were preserved in ancient libraries as the greatest trea-

tures: one such library was in Alexandria, Egypt, destroyed by fire in 391 A.D.

In the Middle Ages, the invention of a moveable printing press by Gutenberg (15th century Germany) was a great stimulus to writing books — especially the Bible — and newspapers. In our Age of Industrialization, technology and mass media communications, access to machines — telephone, computer, radio, television, FAX and XEROX — facilitate and enable swift dissemination of information so necessary in business enterprises.

However, the hectic progress in technology has had its negative impact on our personal lives. Often we remember the quieter, pleasanter times past, when people visited each other more frequently and talked of bygone days. Very often only when they have retired do they have more time and willingness to talk of the past, to exchange shared memories. Sometimes, they even record them.

And in this century there is plenty to record and write about — especially in regard to Ukraine. Eye witnesses of the formation of the Ukrainian Republic and its short existence are passing away; so, too, are the Ukrainian Sich Rifleman, and witnesses of the first actions of communism, collectivization in Ukraine, and eye wit-

nesses of the Great Famine. For history's sake, for future generations, it is imperative that their eye witness testimonies be recorded. According to the words of George Santayana, "Those who forget the lessons of history are doomed to repeat them." God forbid!

These days everyone can readily obtain audiorecorders and videorecorders (can be rented), but also it is extremely important to write articles and keep diaries/journals. The historical happenings are often very fast moving and developing. We have seen how, in the last few months of 1989, the population of Eastern Europe has shed its yoke of communism (Hungary, E. Germany, Czechoslovakia, Poland, etc.) and we have seen in our Ukrainian community an easing of travel from Ukraine. Newly created groups have sprung up in Ukraine — e.g. "Rukh" (Movement), "Zeleny Svit" (Green World), and "Memorial". The "Memorial" group seeks to find memorials of the past, particularly discovering sites of mass unmarked graves where victims of Stalin's exterminations are buried. Such cities as Vynnytsia, Stanyslaviv, Demianovey Laz, Bykovyna are among the gravesites of the enormous tragedies of Ukraine.

It does not end there. We must also write about deportations/exiles to Siberia, about the deliberate destruction of Ukrainian history — of its books, libraries, museums, churches, cemeteries, about the displacement of Ukrainian people fleeing their native land after World War II, about forced repatriation — the selling out of thousands of people with the signing of the Yalta Agreement, about post-war trials and witch-hunts against the Ukrainian churches (Catholic and Autocephalous Orthodox) and organizations defending human rights (e.g. Ukr. Helsinki Accords Monitoring Group), about Chernobyl and the catastrophic results of its nuclear tragedy — with farreaching effects for future generations and centuries, the chemical and radiation pollution/destruction of nature and the environment.

Besides audiorecorders and videorecorders, as part of documentation, diaries are necessary for a written record, and also a storage of documents and letters with a description of their value. For example — a Ukrainian sent to Siberia for a term of hard labor, was given, at the time of punishment, a piece of paper by the local KGB police: it stated that he was no longer a citizen of the Soviet Union. This man kept the paper. After he was released from prison in Siberia and returned to Ukraine he eventually migrated with his family to W. Germany with many Ukrainian displaced people after WWII. When the Allies began forcible repatriation of Ukrainian displaced people (according to the Yalta Agreement) he showed the official signed paper to the authorities and saved himself and his family from forced return and certain death.

Sometimes only years later does an incident or event make sense. A personal example of this follows. In 1962-65 I worked at the Detroit Cancer Institute in research. One day I overheard a conversation between my chief and his friend, a chemist. This chemist-inventor

said literally: "I know that this substance (5 Fu) has great potential. It's a compound waiting for a condition to cure." Twenty years later we heard about the great success of this unique chemical compound, although it is no longer known as 5 Fu but as AZT for controlling AIDS.

Yonger generations of Ukrainians are taking on documentary projects and are doing so very successfully. The film "Harvest of Despair", first place winner in the documentary category, used newsreel film clips about the Great Famine of 1933, and the testimony of eye witnesses. A second documentary film about the internment of Ukrainians in Canada during and after WWI, and a third about Ukrainians in the Second World War are being prepared.

Ukrainian documents are being collected and stored in two main centers. In Canada (Toronto) at the St. Volodymyr (Vladimir) Institute the Ukrainian Research and Documentation Center is headed by Mrs. Iroida Wynnycky, and in the U.S.A. (N.Y.C.) a similar Center is headed by Dr. Taras Hunczak. There is also a chapter in Detroit. Both centers cooperate. Funds for documentation are sometimes available through state or federal agencies or through grants (e.g. multicultural), but the majority of funds are collected through private gifts and donations. The work is great, the workers — few.

And now some information about conducting documentary interviews. The person interviewing and recording must conduct the discussions with objectivity and impartiality/distance, although this is often difficult. On a given subject the interviewer prepares questionnaires, seeks reliable witnesses, and interviews them in the form of questions and answers, — what, who, where, when, to whom, why, etc. Sometimes the witness testifies about highly sensitive events which might harm others or leave him vulnerable to legal or other consequences. He may wish to keep his disclosures sealed for a given time (e.g. 50 yrs. or until his death) or leaves the time to the discretion of the interviewer. The interviewer abides by the wishes of the witness.

Each of us ought to participate in documentary work, even if its only in our own community and family. People are intrigued to know about their own family ancestors, about their genealogy, and about events, both happy and sad, experienced by their parents and ancestors. If we do not write/record important events experienced, then — in time — these will be forgotten, and important facts will not appear in future history books: all traces will be lost to posterity.

Let us preserve the memories of the past not only in museums but also in living memory books: let us inform the American/Canadian public about us, Ukrainians. Let us take example of those who will not let the world forget about their holocausts, pogroms.

In conclusion, I leave you with the quotation by Edmund Burke — "All that is necessary for evil to triumph is for good people to do nothing (be silent)".

Irene Pryjma

THE WOMEN OF CONSCIENCE AWARD, 1990

*Емблема з програми Конференції.
Мистець Анна Рогожа.
Emblem of Conference
Artist: Anna Rohoza.*

The National Council of Women of the United States presented its 1990 coveted Woman of Conscience Award to Julia Hines Mabus, Chair of the Mississippi Literacy Coalition and the Governor's Task Force on Child Care, as well as a founding trustee of the Mississippi Literacy Foundation. The recipient, a very charming and gracious young woman is also the First Lady of the State of Mississippi. Mrs. Mabus received the Award "for her leadership in creating and activating a public commitment to assure literacy for adults in Mississippi; for establishing the first Governor's Office for Literacy to ensure priority status for this effort; for coordinating public and private efforts in welfare reform, educational reform and economic development."

The award ceremony was held on October 3 at the Time and Life Building in New York City. Alice Stover Pickering, wife of the Permanent Representative of the United States to the United Nations and Joyce Dinkins, wife of the Mayor of New York City were among the honored guests who were introduced to the audience by Claire Friedland, President of NCW. The Woman of Conscience Committee Chair and Mistress of Ceremonies was Iryna Kurowyckyj.

The Woman of Conscience award was instituted in 1963 by NCW in order to honor an American woman who, in the opinion of a panel of judges, is an innovator and a leader, and who is dedicated to improving the quality of life in our world. The first distinguished recipient of the award was Rachel Carson whose remarkable book *Silent Spring* awakened the American public to modern civilization's abuse of our natural environment. In 1975 anthropologist Margaret Mead received the award. It is fair to say that hardly anyone went through high school without reading *Coming of Age in Samoa*. Among other celebrated names on the list are Anne

*Ірина Куровицька і жінка майора міста Нью-Йорку Джойс Дінкінс.
Iryna Kurowyckyj and Joyce Dinkins, wife of the Mayor of NYC.*

Morrow Lindbergh, Nancy Hanks and Frances Lehman Loeb.

The Woman of Conscience Award ceremony was conducted with an easy elegance in an atmosphere of relaxed friendliness which is the hallmark of NCW. The program featured several clips from "Stanley and Iris," a film dealing with the problem of illiteracy in an adult relationship. The film did much to bring home the heartbreak, feeling of hopelessness, alienation and anger experienced by an illiterate individual in our society. Each of the speakers during the ceremony, including the Award recipient, Julia Hines Mabus, emphasized the importance of the literacy programs operating on local,

state and national levels. These programs which help to teach simple reading skills open many doors for people and create a positive snowball effect in personal growth, employment and career opportunities.

* * *

I have attended several events of similar nature in the past, such as the Woman of Conscience Award ceremony sponsored by the National Council of Women and each time the notion is reinforced of how important it is for our organization, the Ukrainian National Women' League of America to be a part of the NCW, to work within their programs, to achieve recognition of our agenda, and our activities, to achieve recognition of our women of conscience.

Until quite recently our membership in national and international organizations was our window to the world. In view of the current situation in Ukraine and the frequency with which it changes, it is not enough anymore for us to have just a window to the world. It is also not enough to conduct our business within the confines of a window. We need to open doors and engage ourselves in the work of organizations where our support of projects can make a difference and our proposal of projects can assure their realization.

The NCW/USA is a very large and powerful women's organization, with a constituency throughout the U.S. of some eighteen million men and women. The organization is a prestigious member of the International Council of Women whose voice is heard in 73 countries.

Maria Savchak, president of UNWLA represents the organization on the Board of NCW. Also representing our organization in the NCW is Iryna Kurowyckyj who is a member of the NCW Executive Committee, a member of the Board, and a member of the International Hospitality Committee.

UNWLA is an organization with a membership roster of close to 5,000 women. New branches are being formed, young professional women are becoming mem-

Голова СУА Марія Савчак вітає Юлію Гайнс Мабус, в центрі президент Національної Ради Жінок Америки Кляра Фрідленд.

President of UNWLA, Maria Savchak, greeting Julia Haines Mabus. In the center is President of NCW, Claire Friedland.

bers and taking an active part in the agenda. It is very important that many of these women direct their efforts to public relations, specifically to the exiting and important tasks or representing the UNWLA in national and international organizations.

The cause for women's rights has made great strides in the last 20 years. Although many doors have been opened to women in business, industry and the academic world, this configuration, among others in the social order, has helped spawn a new set of problems — one parent families, lack of child care facilities, juggling home, family and career, etc. National organizations such as the NCW have an agenda dealing with such issues. It is vital that our organization be in the forefront of new developments, propose ideas, lend support to existing programs which touch us all.

For a long time our voices were unheard in the international women's forum. Sadly enough it was the tragedy of Chernobyl which put us on the map and today everyone is well aware of who we are. Precisely because of Chernobyl we need to speak on international platforms to elicit the help, immediate and long term, that our homeland and its children so desperately need.

We all appreciate the rebirth of the women's movement in Ukraine through the revival of various groups, especially our sister organization — the Ukrainian National Women's League. After more than half a century of devastating silence, the women of Ukraine are vigorously stirring into action. It is our duty, our responsibility to help this effort achieve success. It will also be our privilege to help re-introduce UNWL to the international community of women's organizations. However, in order to achieve this we must have a strong platform and an active and highly visible representation in these organizations.

We live in a complex world. There are hundreds of problems, issues, situations which effect our lives and upon which we, organized women, can have an effect. Let us seize the opportunity and get involved.

* * *

The 1990 Woman of Conscience Award event was rather well supported by Ukrainian women, members of UNWLA. As already mentioned, the Committee Chair was Iryna Kurowyckyj who did a good job at the podium, keeping the program running smoothly.

The invitations to the event as well as the printed program were designed by Anna Rohoza, a young biologist with a sure second career as a graphic designer, should she decide to give that route a try.

The UNWLA was represented at the ceremony by its president, Maria Savchak. Attending were Maria Tomorug, corresponding secretary on the Executive Board and Lesia Goy, president of the NY Regional Council, among many others. Also present was Halyna Prociuk, Vice President of the World Movement of Mothers.

Marta Baczynsky

THE UKRAINIAN MUSEUM A CULTURAL EXPERIENCE

A New Exhibition at the Museum!

THE ART OF PETRO HRYTSYK

Silence, 1977. Board, tempera. "Мовчання", 1977, картон, темпера.

**The artist symbolically represents the reality of the Soviet system where one was not allowed to hear, see or speak.*

Petro Hrytsyk's paintings reflect 20 years of an uneasy calm, during which he searched for his self-expression in art. Hrytsyk, like most creative individuals in Ukraine during the 1970s and 1980s were denied recognition in the officially sanctioned art circles.

"Unofficial art — is a Soviet grass roots phenomenon that has no analogies even in its parallel relationships with the cultures of socialist countries, where the artistic process though full of contradictions, appears unified and alluring... ." Halyna Skliarenko offers this analysis of "unofficial art" in the introduction essay to the catalogue "Three Generations of Ukrainian Paintings." The official art in the Soviet countries, particularly in Ukraine, was socialist realism, whereas art which

followed other paths and individual initiative was termed "unofficial", "non-conformist." Consequently, it lacked uniformity.

Petro Hrytsyk was born on May 3, 1944 in the village of Zhulychi, County of Tomashiv. While still a child, together with his parents he was resettled to the Central region of Halychyna, where the family made their home in a small town called Bibrka, Lviv County. Hrytsyk received his primary at education in the Ivan Trush School of Applied and Decorative Art in Lviv (1961-1963) and later studied in the Lviv Art Institute of Applied and Decorative Art (1963-1968). His teachers were Karlo Zvirynsky and Danylo Dovboshynsky, prominent representatives of the Lviv school of painting,

whose founder in the post war era was Roman Juliano-nych Selsky. A decorative style was characteristic of the school this period.

Since the end of the 1950s a tendency toward constructivism began to emerge in drawing. The 1960s which saw the first easing of restrictions, yielded their results. A myriad of artists emerged and established themselves as creative individualists. Petro Hrytsky was one of them.

Immediately after graduating from the Institute, Hrytsky was a participant in an exhibition among the republics, held in Kiev. After that came 20 years of oblivion. He lived and worked in Chernivtsy, a city which to a great degree like many other cities in Ukraine, was permeated with an aura of creative mustiness. He found himself isolated within the routine of Chernivtsy's artistic combine. Petro made a choice; he would not compromise creativity, but would retain his individuality, hence preserving his dignity as a human being and an artist.

The early creative period of the artist (1970-1980) was unified and enlightened, a rarity among artists of that generation. His creative style was mature, well thought out and rational. Applying constructivism combined with symbolism, with elements of surrealism, helped the artist to present on canvas a philosophical concept of existentialism which emerged under the influence of the writings of Camus and Sartre. The biased policy prevalent in Ukraine at that time which isolated artists who did not adhere to the officially sanctioned style, also helped to shape Hrytsky's art.

The early works of Petro Hrytsik can be divided into two categories according to style and manner of drawing. However, they are all united by one concept of existentialism, permeated by a mood which overwhelmingly emphasizes the solitary state of a human being, his uniqueness in society.

Toward the end of the 1980s the artist somewhat changed his manner, his style.

His work differs in the expression of the troubled soul of the artist, not so much in style, as in its mystical tone and painting style. Here, as nowhere else light is present, which comes from within and in this chaotic web of half real and half visionary things, surprisingly the artist creates a gentle, and mystical world of the unreal.

The life of the artist has recently also undergone change. In 1989 he was accepted into the Artist's Union of the USSR. His work was shown in several inter republic exhibition and abroad. His works were purchased by private collectors in France, Western Germany, the United States. He took part in the exhibition "Three Generations of Ukrainian Painting," which was held in 1990 in Odense, Denmark. An extensive catalogue was published with the exhibition.

Stefania Hnatenko
(Translated from Ukrainian)

• • •

A new exhibition entitled "From Parlor to Politics: Women and Reform in America 1890-1925," opened recently at the Smithsonian's National Museum of American History in Washington, D.C.

According to Edith Mayo, curator of the division of political history for the Museum, American women became politically active during a time known as the progressive era during the late 1800s. "Women were using their roles as wives, as mothers, as community builders, as guardians of home and family to say that family values needed to be brought into public life," explained Ms. Mayo. She elaborated that women were active in the temperance movement, in labor reform, specifically to abolish child labor, women's suffrage, the peace movement and the settlement house movement. Ms. Mayo said that women reformers would move into run down or immigrant neighborhoods and proceed to unfold their programs. This was called "settling in." The programs involved health, social welfare, education, labor, etc. Today we have government social services for such needs. In those days there was nothing of this nature for the people.

In the 1920's this activism on the part of the women waned, according to Ms. Mayo, to the feeling of complacency following the big suffrage drive. The late 1920s brought the depression, when everyone was more concerned with their economic state rather than social reform. Ms. Mayo cites political backlash as another reason for the tapering-off of women's activism in the 1920s. She explained, "When women got the vote, the reform movement turned toward peace and arbitration efforts after World War I." She went on to say that this caused real fear in the military establishment.

The exhibition features the re-creation of Hull House, the famous settlement house founded by Jane Addams. On display are banners, buttons, posters, literature and various other items pertinent to the movement. Also actors, singers and dancers will give scheduled performances as was the custom in settlement houses. After the day's programs, the community was invited to an evening of entertainment.

ВШАНУВАЛИ ПОЧЕСНУ ЧЛЕНКУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Свято з нагоди вшанування заслуженої діячки СУА Ірини Качанівської, яке влаштував 20-ий Відділ СУА в Філядельфії.

Celebration to honor Iryna Kachanivsky. Event sponsored by Branch 20 of UNWLA in Philadelphia.

Гарним прикладом вшанування громадської організацією заслуженої у громаді людини був святковий полуденок, яким 9 вересня ц.р. вшановано заслужену діячку СУА Ірину Качанівську. Влаштував це відзначення 20-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги у Філядельфії, бо Ірина Качанівська є однією з чільних членок цього Відділу від 1950 р. Теперішньою головою Відділу є завжди енергійна й активна інж. Лідія Дяченко, що дуже добре зорганізувала цю, так би мовити, камерну імпрезу. Членки Відділу приготували добрий буфет власними силами, а гарно прибрана заля УОК Центру відповідала цій товариській нагоді дружньої зустрічі з давно відомою й загально шанованою та любленою панею Іриною. Голова Відділу інж. Лідія Дяченко подбала про те, щоб "видобути" від скромної п. Ірини дані її життя і праці, чим голова поділилася з учасниками цього відзначення.

Ірина Качанівська походить з учительської родини Кульчицьких з Крушельниці коло Скольного. Середню освіту здобула в дуже добрій гімназії СС Василянок у Львові, що дало їй солідні освітні підстави для дальших студій над собою і для громадської праці, яку розпочала в кооперативі "Народне мистецтво" у Львові.

Пані Ірина одружилася в 1939 р. з Ярославом Качанівським, теологом, з яким вона й дотепер проводить гармонійне життя. Подружжя Качанівські були гістьми 20-го Відділу. Громадська настанова п. Ірини ніколи не залишала її. Завдяки своїй обов'язковості, точності й умілостям дійшла вона до верхів не лише у Відділі і в Окружній Управі СУА, але й у Централі Союзу Українок Америки, широкорозвиненої і вимогливої організації. Отож у 20-му Відділі була п. Ірина довгих 15 років в Управі Відділу — скарбничкою, секретаркою і заступницею голови. В Окрузі була вона головою упродовж двох каденцій, а від 1975 р., коли Централю СУА перенесено з Філядельфії до Нью-Йорку, працювала десять років (1976-1986) в суспільній опіці СУА. Тисячі листів у справі

допомоги проходили через її руки при незвичайно справному поладженні часто термінових справ. Усім цим п. Ірина причинилася до зміцнення й росту організації на всіх трьох рівнях її структури. Взявши це до уваги, 21-ша Конвенція СУА в 1987 р. наділила її почесним членством в організації.

Спомином з таборових часів у Регенсбурзі "почастував" слухачів мгр Ярослав Климовський, відомий театрал, автор цікавих перерібок клясичних драм, журналіст з ділянки мистецтва та знаменитий автор-куплетист здебільша гумористичного типу. Тож дотепний віршований спогад його авторства дійсно розвеселив присутніх і пригадав їм уже давненьку дійсність.

Фортепіанове сольо Лесі Рудий, концертної піаністки (при доброму інструменті Українського Музичного Інституту), становило мистецьку частину програми на високому рівні. Були це прелюдія Дебюссі, ноктюрн Шопена та "Пісня без слів" С. Людкевича, що захопили присутніх. Було ще два, цілком відмінні, спогади з поїздок на Україну. Один з них — жартівливий, віршований "невідомого автора" (за стилем можна здогадатися); дуже вдало виголосила його Марія Касіян. Дотепністю ситуацій, не раз гіперболізованою гіркою правдою, жанровими моментами, а навіть афоризмами цей твір зацікавив і розвеселив присутніх. Другий спогад з відвідин України подала Марія Галій, торкаючись усім нам дорогих і рідних місць у Києві, Каневі і Львові.

Відчитано привіти, що надійшли від відділів СУА. Від Округи вітала особисто Оксана Фіріон, голова. Вшанувала полуденок своєю присутністю і почесна голова СУА й почесна голова СФУЖО інж. Лідія Бурачинська.

Щиру подяку висловила усім Ірина Качанівська, що разом зі своїм чоловіком оцінила приязнь і пошану до неї.

Ця товариська зустріч з громадою залишила приємне враження у всіх присутніх.

Н.П.

ПРОПАГУЄМО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ СЕРЕД ЧУЖИНЦІВ

Усім нам відомі завдання СУА, але не завжди легко їх виконувати, особливо тоді, коли наш вік та різні життєві обставини на це не дозволяють.

Приємно мені дуже повідомити, що в нашому 74-му Відділі СУА ім. Олени Теліги є ще ідейні членки, які всупереч всяких перешкод і не для власної слави (як то часто в нас буває) віддають свій дорогий час для поширення української культури серед американського громадянства.

Однією з таких членок є Леся Менцінська — завжди привітна, мила і безпретензійна. У бібліотеці свого містечка Елмвуд Парк, що на передмісті Чикаго, вона побачила, що різні національності влаштовують виставки свого мистецтва. "А чому б і наше, українське, не показати чужинцям?" — подумала вона. Що задумала, те й зробила.

У домі Лесі Менцінської є багато різних мистецьких експонатів її власної роботи, а також набутих. Було їх досить, щоб влаштувати виставку в бібліотеці, яку відвідують переважно люди різних національностей.

Пані Леся використала два стенди. На одному виставила кераміку гуцульську, трипільську і вишивану на тлі українських краєвидів та мапи України. На другому розмістила вишивки та інкрустовані вироби. Усе по-мистецьки розклала, зробила відповідні написи англійською мовою.

Це велика праця для жінки, яка не відзначається міцним здоров'ям, а ще й опікується 94-літньою ма-

Леся Менцінська. Lesia Mencinska.

мою Софією Закревською, колишньою вчителькою на рідних землях, а відтак школи українознавства при церкві св. Йосифа в Чикаго.

Дякуємо Вам, пані Лесю, за Вашу неоціненну працю, особливо тепер, коли слова Україна і її столиця Київ щораз частіше появляються на сторінках американської преси. А Ваша мапа України допоможе швидше віднайти її чужинцям і порівняти з іншими європейськими державами.

Ярослава Головата

СВІТЛИЧКА 61-ГО ВІДДІЛУ СУА

У суботу, 19 травня ц.р., в залі церкви св. Івана Хрестителя відбулося святочне закінчення шкільного року світлички 61-го Відділу СУА у Виппані. Діти віком 2 1/2 — 4 роки виконали програму, яку приготувала учителька світлички Оксана Станько (вона також є виховною референткою Відділу).

Свято розпочалося молитвою і коротким словом учительки. Оксана Станько похвалила діточок за їх поведінку і успіх в заняттях протягом року. Після спільної знімки діти заспівали кілька пісень: "Мию очка", "Знаю я", "Котику, котику", "Машерують козаченьки", "Музиканти з Києва" та "Пісню для мамі". Вони виконували вправи і марші до цих пісень, а також декламували віршик "Маю два очка" С. Кузьменко. У залі були присутні батьки, які щирими оплесками нагородили дітей за гарний виступ. Після програми О. Станько роздала дітям свідоцтва і подаруночки на пам'ятку.

Світличка 61-го Відділу, яка існує вже коло 20 років, працює щосуботи у залі під церквою у Виппані від 9:30 до 11:30 ранку. Зайняття включають молитву, казки, руханку, майстрування, співи, ігри і початки вивчення азбуки та чисел. Навчання відбувається лише українською мовою. **Оксана Станько**

Учителька Оксана Станько з дітьми світлички: 1-ий ряд — Адріян Станько, Наталія Рудзинська, Олександра Паславська, Андрія Лебедь; 2-ий ряд — Стефан Станько, Юліяна Гнатів, Адріана Бродин, Рената Шупайло, Христинка Вірт.

Oksana Stanko and children from the day care center.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

СТЕФАНІЯ ГНАТЕНКО

НАШІ ЗАВДАННЯ

Значення Українського Музею у Нью-Йорку важко недобачити, недооцінити. Особливо нині, коли існує реальна можливість позичати виставки з музеїв України, коли є реальна можливість експонувати і пропагувати кращі зразки української культури в багатонаціональній Америці. Український Музей зберігає крихітку нашого мистецтва, нашої культури, нашої землі. Нині, коли ми можемо розширити сферу діяльності, представляючи оригінальні твори з музеїв України, з приватних колекцій, яких на Україні чимало, окремих визначних мистців в різних ділянках і жанрах образотворчого і прикладного мистецтва. Адже погляд музеїв на Україні звернений до нас, так само як і сучасних мистців. Так є, і це незаперечний факт, що ми стали надією для українського музейництва і мистецтва. Але... Місця у нас мало і коштів на ці цілі також. Зачароване коло: ми мало можемо, бо бракує коштів, через брак коштів ми мало можемо. Чи розірвемо ми це коло? Чи зрозуміємо ми вповні, що однією з незаперечних політичних акцій для України є екологія культури, її популяризація у всіх сферах і на всіх континентах. Людина, яка не знає нашої мови, судить нас по нашій культурі. Це розуміють на Україні і хочуть тісно з нами співпрацювати. Чи зможемо ми виправдати їхні надії? Це залежить від нашої з вами співпраці, дорогі членки музею та дорогий Союз Українок Америки!

КОЛЕКЦІЯ ГУЦУЛЬСЬКОЇ КЕРАМІКИ СТЕФАНІЇ ПУШКАР

У вересні цього року Володимир Пушкар з Філадельфії подарував у пам'ять своєї дружини Стефанії Пушкар їхню родинну колекцію гуцульської кераміки. Колекція нараховує 37 прекрасних зразків народної кераміки Косова та Пістиня. Косівська кераміка представлена виробами Павлини та Григорія Цвіликів, на зразках є авторські підписи. Пістинська кераміка вимагає додаткового і ґрунтовного дослідження авторства окрім кераміки подаровано 4 авторські килими 30-тих років. На сьогоднішній день на Україні така приватна колекція — це рідкість і, безперечно, скарб народного мистецтва. Для нас, далеко від рідної землі, — це подвійний скарб і дар для Музею. Скільки любови, теплоти, знання і розуміння народної творчості було в Стефанії Пушкар, яка впродовж стількох років зберегла для наступних поколінь витвори народних мистців. Громадська активність С. Пушкар відома з давніх часів: зі Львова, де вона вчилася і виросла і була ініціаторкою перевезення українських науковців із Києва

до Львова, із німецьких і австрійських таборів, т.зв. "Д.П." із своєї праці у СУА, який вона впродовж довгого часу очолювала.

Цей дар достойно увійде в скарбницю нашого мистецтва і спричиниться до його популяризації. Низький уклін Вам за щедрий дарунок!

Зустріч в Музею. Зліва: Марія Шуст, Ірена Чабан, Михайло Горинь, Мирослав Чех, Любов Волинець, Христіна Певна, Оксана Горинь.

Meeting in the Museum: Fr. l.: Maria Shust, Irena Chaban, Mychajlo Horyn, Myroslav Czech, Lubow Wolynetz, Chrystyna Pevny, Oksana Horyn.

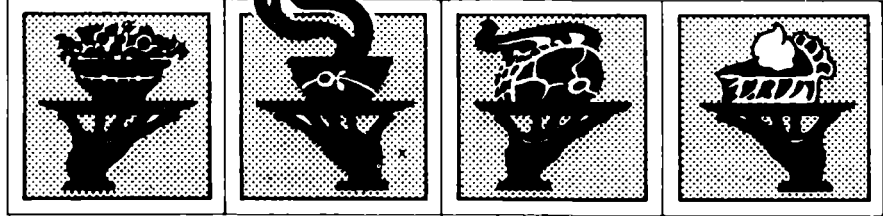
МИХАЙЛО ГОРИНЬ — ГІСТЬ МУЗЕЮ

Голова секретаріату Народного Руху України, заступник голови Народної Ради у Верховній Раді УРСР Михайло Горинь відвідав Український Музей, ознайомився з експозицією та фондосховищем, цікавився нашими проблемами, завданнями, які стоять перед нами. Йому, як кожному українцеві, не байдужа доля нашої культури не лише на Батьківщині, але й за її межами. Зацікавлення його Музеєм мало не банальний характер відвідувача, а діловий. В міру своїх можливостей він обіцяв нам посприяти в інтенсивнішій співпраці з Україною.

ІМПРЕЗА У ВАШІНГТОНІ

Наприкінці минулого року Український Музей подав прохання на фінансову допомогу до Institute of Museum Services. Цього року нас повідомили, що Музеєві затвердили фінансову допомогу на поточну роботу в сумі 33,600 дол. 18 травня цього року відбулося урочисте вручення цієї допомоги в городі Білого Дому. З 1,368 прохань музеїв, які подали на фінансову допомогу, отримало її лише 300 музеїв. На урочисте вручення допомоги від нашого Музею була запрошена Марія Шуст — директор Музею. Слова пані Буш, які прозвучали до директорів Музеїв на цій урочистості, передаємо вам, дорогі читачки: "У ваших руках зберігається культурна спадщина Америки. Ви робите унікальний внесок в розвиток естетичної освіти наших людей. Ви, директори музеїв, маєте два головних завдання: зберегти колекції у своїх музеях для майбутніх поколінь і розповсюдити значення цієї матеріальної та духовної культури, яка закладена у мистецьких колекціях ваших музеїв. Рівень вашої праці допомагає піднести загальний рівень освіти у нашій державі".

наше харчування

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

У передріздвяному часі українська жінка має багато праці не тільки з приготуванням свят-вечірніх страв, але й солодкого печива. Багато з того можна приготувати заздалегідь і заморозити.

Подаємо додатне до того печиво:

ЗАВИВАНЦІ З ГОРІХОВОЮ МАСОЮ

- 1/2 горнятка цукру
- 1/2 ложечки солі
- 4 ложки масла або маргарини
- 1 горнятко гарячого молока
- 2 коверти сухих дріжджів
- 1/4 горнятка теплої води
- 2 яйця
- 4 1/2 горнятка борошна (муки)

МАСА:

- 3 яйця
- 4 горнятка волоських горіхів (змелених)
- 1 горнятко брунатного цукру
- 5 ложок масла або маргарини (топленого)
- 1 ложечка ванільового екстракту
- 1/2 ложечки цинамону (не обов'язково)

Загріти молоко до гарячого і дати до нього цукор, сіль і масло. Розпустити дріжджі в гарячій воді. Коли дріжджі розпустяться, влити туди приго-

натовщений лист до печення. Накрити рушником і нехай росте одну годину. Посмарувати розколючим яйцем і пекти в нагрітій до 350° печі 40 хвилин, щоб зрум'янилося.

ПОДВІЙНИЙ КАЛАЧ

- 2 коверти сухих дріжджів
- 1/2 горнятка гарячої води
- 1/2 горнятка теплого молока
- 1/2 горнятка цукру
- 1/2 ложечки солі
- 2 яйця
- 4 ложки масла або маргарини
- 4 1/2 — 5 горняток борошна (муки)
- шкурка з цитрини
- 1/4 горнятка мигдалю січеного

Тісто приготувати як на завиванці, додаючи мигдаль і цитринову шкурку. Як виросте, поділити: відкласти 1/3 на горішню частину. Решту поділити на 3 рівні частини та виробити 3 валки довжиною 25 інчів. На натовщеному листі до печення випласти "косу" і оформити круг. Добре з'єднати. Залишене тісто також поділити на 3 частини і вир-

Розтерти масло (кімнатної температури) з цукром і жовтками на крем, додати ром. Вбити піну з білків і додати на переміну з борошном до жовтків. Спекти 2 коржі в температурі 375°, щоб легко зарум'янилися.

МАСА:

- 1/2 фунта чоколяди (semi sweet)
- 3 жовтки, 1/2 фунта вбитого масла (whipped butter)

Зм'якшити чоколяду у подвійному посуді, над кип'ячою водою. Розтерти масло і додати до нього трохи простиглу чоколяду, а в кінці жовтки. Все вбити електричною мішалкою. Переложити торт. На склицю розварити 8 унцій морелевої мармеляди і гарячою полити торт. Як вистигне і стужіє — полити чоколядовою склицею.

Склиця: 12 унцій чоколяди (semi sweet) розтопити над кип'ячою водою, мішати і як зрідне — додати 1/4 горнятка холодної води і 1 чарку рому. Швидко мішати, щоб не було грудок. Полити торт.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Юрія Кушніра**, мужа референтки суспільної опіки при Окружній Управі в Нью-Йорку Віри Кушнір, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Шановній родині покійного висловлюємо ширі співчуття. **Окружна Управа СУА, Нью-Йорк.**

У світлу пам'ять д-ра **Романа Крупки**, мужа почесної членки 22-го Відділу СУА в Чикаго пані Софії, складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", шановній родині покійного висловлюємо ширі співчуття. **по 25.00 дол. — 22-ий Відділ СУА, Ліна Басюк. 50.00 дол. — д-р Осип і Любослава Шандри.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Анни Стецяк**, мами нашої членки Люби Мудрої, пересилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **Управа і членки 12-го Відділу СУА, Клівленд, Огайо.**

В глибокому жалю замість квітів на свіжу могилу дорогої **бл.п. Юлі Філіп** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Доні Нусі та шановній родині висловлюємо ширі співчуття. **Інж. Євген і Ірина Мельники.**

В доказ любови до **бл.п. Олі Томашівської** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Шановній родині висловлюємо глибокі співчуття та нашу пошану за довгу і віддану опіку під час хвороби **бл.п. Мами. Інж. Євген і Ірина Мельники.**

В пам'ять **бл.п. д-р Галі Скорецької**, нашої кузинки і тети, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Соломія Дроздовська, Андрій і Ганя Марко, Наталка Семютюк. Едмонтон.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Стефанії Свистун**, членки нашого Відділу, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Управа і членки 22-го Відділу СУА, Чикаго, Іл.**

В пам'ять покійного **Романа Туркала**, брата нашої членки Софії Туркало, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Шановній родині висловлюємо наші глибокі співчуття. **Управа і членки 93-го Відділу, Гартфорд, Кон.**

Замість квітів на свіжу могилу нашого свата **бл.п. м'гра Юба Раковські**, складаємо 10.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Юліани Савчак** з приволодимирів, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу нашої сестри **Ірени Шмідт**, складаємо 25.00 дол. на пресовий Фонд "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Євгена Поповича**, сина нашої членки Юстини, який згинув трагічною смертю, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Родині покійного висловлюємо наше щире співчуття, **62-ий Відділ СУА, Глен Спей.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Євгена Поповича**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Опечаленій родині висловлюємо шире співчуття. **Надя Мандрусак.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Василя Думи** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". В.п. дружині — Наталці та родині висловлюємо ширі співчуття. **Інж. Євген і Ірина Мельники.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Аркадія Трачука** пересилаємо 40.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", в тому: 20.00 дол. — **Анна Зелик, Ляріса і Любомир Зелики.**

В пам'ять **бл.п. д-ра Юрія Кушніра** складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Христина Воевідка.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Юліана Савчак**, мужа Голови СУА Марії Савчак, складаємо 40.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Працівники канцелярії СУА.**

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. д-ра мед. Романа Дядіва** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", шановній дружині Олі та родині висловлюємо ширі співчуття. **Володимир і Ольга Мартинюки.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Юрія Кушніра** пересилаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Володимир і Христина Зарицькі.**

З нагоди 50-літнього ювілею подружнього життя **Дмитра і Анни Кокольських** членки 35-го Відділу СУА в Озон Парку, Н.Дж., Управа і членки Відділу влаштували їм прийняття і з тої нагоди подружжя Кокольські дарують 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

З нагоди 90-літнього ювілею дорогої **Галюсі Танчак** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Поля Книш.**

В пам'ять **бл.п. Василини Болюх**, мами членки 47-го Відділу СУА Марії Джус, членки Відділу зложили на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 145.00 дол., а саме: **25.00 дол.:** Марія Джус і родина; **по 10.00 дол.:** Люба Домбчевська, Татіяна Шутер; **по 5.00 дол.:** Аріядна Лапичак-Бах, Ольга Ганушевська, Тамара Гривнак, Анастасія Гусар, Наталя Гуран, Марія Костів, Марія Крамарчук, Марія Кучмія, Дарія Лесів, Катря Лялька, Іванна Мартинець, Ірина Михайлюк, Катерина Панич, Ірина Руснак, Ірина Семенюк, Марія Сипняк, Стефанія Слюсар, Дарія Тишовницька, Анна Чернобіль, Ірина Шмігель.

<*****>

Тисячний фонд ім. О. Лотоцької

у річницю смерті **св. п. Олени Лотоцької**, основниці і засновниці Союзу Українок Америки, складаю в її пам'ять 100.00 дол.

Іванна Рожанковська

Досі вплинуло:
разом:

86,296.00 дол.
86,396.00 дол.

"НАШЕ ЖИТТЯ", ГРУДЕНЬ 1990

ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ ПОДЯКИ

Складаємо сердечну подяку родині, знайомим і друзям за пожертви на Служби Божі, Український Музей в Нью-Йорку та Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля через СУА в пам'ять найдорожчого мужа, батька, дідуся і брата **бл.п. Володимира Мручкевича**.

На Український Музей зложили: **20.00 дол.** — Марта і Евстахій Яроші.

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля зложили:

по 100.00 дол. — Рената Мручкевич з родиною, Стефанія і Стефан Савчуки, Лідія і Ярослав Черники, Борис Галаган;

по 50.00 дол. — Ігор Черник, д-р Ігор і Александра Савчуки, Люба і Павло Михалевичі, Катруся і Бронислав Богдани, Ірена і Володимир Гриники (Канада), Юлія і Юрій Василюки, Роберт Томас, Анна і Володимир Раки, д-р Олег Панкевич;

30.00 дол. — Ерна і Микола Богдани;

по 25.00 дол. — Ольга і Ярослав Городецькі, Ольга і Теодозій Зазулі, Зірка і Орест Коси (Канада), Александра і Мирон Стебельські, Тамара і Порфирій Панкевичі, Анна і Богдан Кравчуки, родина Протеніків, Дарія і Богдан Кекіші;

по 20.00 дол. — Лідія і Василь Голоди, Лідія і Андрій Закревські, Маргарет і Джосеф Стівенсі;

по 10.00 дол. — Наталія Дума, Фіні і Юліан Чорній, Ірена Чабан.

Дружина Рената з дітьми і внуками, сестри Стефанія Савчук і Лідія Черник з родинами

Родина зложила на "Наше Життя" 20.00 дол.

Подяка союзнякам 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки за молитви та співчуття по операції мого мужа. Пересилаю на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля **50.00 дол. Марта Сидір**.

В часі моєї хвороби я одержала від Союзнячок 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді щирі слова потіхи та надії. З вдячності складаю **20.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. **Емілія Воляник**.

З НАГОДИ...

З нагоди посвячення пам'ятника сл.п. **Ольги та Івана Городиських**, на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля склали такі союзнячки: **по 20.00 дол.:** Іванка Вовк, Міля Русин; **по 10.00 дол.:** Люба Боднар, Стефанія Вільшанецька, Стефанія Городиська, Ірина Стахур, Іванка Шкарупа, Ірина Кашубинська. **Разом: 100.00 дол.**

На Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля пожертвували **140.00 дол.** такі союзнячки: **100.00 дол.** Стефа Цегельська; **по 20.00 дол.:** Іванка Яремко, Тамара Крижанівська.

З нагоди 85-ліття адв. **Юліяна Савчак** на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля склали: **по 100 дол.:** м'гр. Іванна і м'гр. Степан Рожанковські; д-р Іванна і д-р Олег Ратичі; Марія Даниш; Марія і адв. Юліан Савчак.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

У світлу пам'ять дорогої нам братової та стриянки **Ільзи Томків** пересилаємо 200.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. **Д-р Богдан і Віра Томківі, д-р Богдан і д-р Мотря Томківі, мол.**

Замість квітів на свіжу могилу **д-ра Петра Харука** пересилаємо 100.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. **Д-р Андрій і Міра Мацюраки**.

На заклик референтки суспільної опіки Лідії Черник допомоги дітям, які потерпіли в наслідок нуклеарного вибуху в Чорнобилі, членки 4-го Відділу СУА в Нью-Брансвіку, Нью-Джерзі, провели збірку на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Зібрано 1,196 дол. 4-ий Відділ зложив 300 дол. Разом переслано чек на суму 1,496 дол. до канцелярії СУА на руки Л. Черник.

Щиро дякуємо!

Люба Більовщук, пресова референтка

1-ий ряд (зліва): Галя Ратич, Марійка Геча, Люба Більовщук, Кеті Хома, Тирса Павляк — голова, Надя Нинка та Віра Старух.

2-ий ряд: Христя Храплива, Ляриса Голинська, Оксана Бокало, Люба Сіра.

Branch 4 of the UNWLA in New Brunswick, NJ

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Юрія Кушніра**, нашого приятеля, складаємо на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля 30.00 дол. Дружині Вірі висловлюємо щирі співчуття. **Володимира й Осип Теслюки**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Юрія Кушніра**, мужа нашої членки Віри Кушнір, складаємо 25.00 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. **Управа і членки 119-го Відділу СУА**.

В пам'ять **св. п. Володимира Нагорняк**, 28-ий Відділ СУА в Ньюарку зібрав 275 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля.

У світлу пам'ять членки 93-го Відділу **бл.п. Ірини Балко**, Управа 93-го Відділу СУА у Гартфорд, Кон., провела збірку на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Пожертви склали такі особи: **по 500.00 дол.:** Володимир Балко, д-р Олександр Балко; **200.00 дол.:** Адріан і Христина Сливоцькі; **100.00 дол.:** Богдан і Христина Балко; **40.00 дол.:** Осип і Володимира Теслюки; **по 25.00 дол.:** 93-ій Відділ СУА, д-р Михайло і Іванна Яцухи; **по 20.00 дол.:** Анна Олексинин, Ольга і Надія Гафтковичі; **по 10.00 дол.:** Неллі Федеркевич, Лев і Ольга Стеткевичі, Олександр і Анна Пришляки, Володимир і Стефанія Сташини, Віра Захарясевиц, Ярослава Кукіль. **Разом 1490.00 дол.**

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

В ч. 9 "Нашого Життя" стор. 33, під заголовком "Замість квітів..." слід читати:

"Вшановуючи пам'ять бл.п. **Ярослава Рака**, пересилаємо 20.00 дол. на потреби Українського Музею. **Емілія і Михайло Цяпки**.

Адміністрація УМ просить вибачення.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по **1,000.00 дол.** — Українська Спілка Сеньйорів, Оксана Пристай; **500.00 дол.** — Михайло і Ірена Морози; **150.00 дол.** — д-р Ярослав Михайчук; **135.00 дол.** — д-р П. Морган Ком., дорівнюючи пожертви **100.00 дол.** Анни Байлак і **35.00 дол.** Володимира Папуги; **110.00 дол.** — Ірена Дзедзик; **100.00 дол.** — Григорій Данилишин, НСР Фондація, дорівнюючи пожертву Андрія Кобзаря; **75.00 дол.** — Августин і Алла Юзьвяки; по **40.00 дол.** — Клавдія Салюк, Денис Кузьмович; по **30.00 дол.** — Василь Рудко, Ангеліна Матушевська; по **25.00 дол.** — Христина Блаженко, Павло і Мілдред Заприлук, АТ і Т Фондація, дорівнюючи пожертву Вірджинії Савицької; **20.00 дол.** — Анастасія Заброцька; по **10.00 дол.** — Олександра Стадниченко, Іван Дурбак; по **5.00 дол.** — Євгенія Костюк, Анна Шашко, Іван Фединшин, Ігор Витвицький.

по **100.00 дол.** — Маріян Й. Козій; Джеймс І. Гілл, вшановуючи Мілдред Луців; Євген Іванців; Westinghouse Foundation, дорівнюючи пожертву Б. Шипилявого; **50.00 дол.** — Ольга Гірна; по **30.00 дол.** — Дарія Гугель; Андрій і Катерина Бук; по **25.00 дол.** — Ексон Корп., дорівнюючи пожертву Анни Лемп, Меллон Бенк Н.А., дорівнюючи пожертву Гелени Полатайко; по **20.00 дол.** — Алла Пашковська, Іва Лісікевич, Юрій Кравець, Валентина Третьак; по **15.00 дол.** — Еміль Мейбо, Неллі Федеркевич; по **10.00 дол.** — Володимир Дуб, Юрій Діба.

Замість квітів на могилу тети, **бл.п. Анни Горникевич**, складаю 25.00 дол. на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку — через 47-ий Відділ СУА в Рочестері. **Іванна Мартинець.**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

В пам'ять д-р **Юрія Кушніра** на Український Музей 20.00 дол. жертвує **Оксана Волчук.**

500.00 дол. в пам'ять о. Івана Ткачука на Будівельний Фонд складають **Антін і Віра Шумейки.**

В пам'ять Василя Думи на Будівельний Фонд Українського Музею 500.00 дол. складають **Антін і Віра Шумейки.**

В пам'ять **Осипа Сохана** на Український Музей складають 50.00 дол. **Теодозій і Любомира Крупи.**

В пам'ять наших родичів **о. Василя і Іванни Залуцьких та Романа і Галини Петришаків** складаємо 1305.00 дол. на потреби Українського Музею д-р **Теодор і Мирослава Залуцькі.**

На свіжу могилу **бл.п. Володимири Нагорняк** на Український Музей 25.00 дол. складає **Михайло і Ольга Ковалі.** Замість квітів на свіжу могилу батька нашої членки Люби Дармохвал, **бл.п. Василя Кострика, 12-ий Відділ СУА** складає 25.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею.

Вшановуючи пам'ять незабутньої **бл.п. Володимири Нагорняк** складаю 25.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею **Ірена Качмарська.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. д-ра Юрія Кушніра** складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а дружині та доням висловлюємо щирі співчуття — **Ярослава і Ярослав Панчуки.**

У світлу пам'ять **бл.п. Юрія Кушніра** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а дружині п. Вірі з дочками складаємо наші щирі співчуття — **Оля і Ярослав Гордецькі.**

Замість квітів на могилу моєї приятельки **бл.п. Олі Колянківської** складаю 25.00 дол. на Український Музей **Оксана Ленець.**

В пам'ять **бл.п. Марії Дигдалевич** на Український Музей зложили пожертву: **200.00 дол.** — родина Ренфрой і Христина Карпевич; по **50.00 дол.** Мотря і Евстахія Мілянчи, Анатоль Гончаренко, Петро і Марія Крамаренки; по **25.00 дол.** — Любов Дражевська, Ігор і Наталія Соневицькі; **20.00 дол.** — Гелена Дейвідсон; **15.00 дол.** — Любомира Пежанська.

Вшановуючи пам'ять нашої дорогої і незабутньої Мами і Бабці **бл.п. Іванни Маланчук** — у соту річницю її дня народження — складаємо 175.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку — доні **Слава Дядига, Ірена Щерба і внук Євген Щерба.**

Вшановуючи пам'ять **бл.п. Аркадія Трачука** складаю 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку **Олександра Ріцар-Бурик.**

У світлу пам'ять дорогої нам **бл.п. Дарці Камінської** складаємо 20.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею **Христя і Юрій Навроцькі.**

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Юрія Сокологорського** (Гартлей), мужа нашої дорогої приятельки Оксани, складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку **Арїадна і Людвик Бахи.**

В пам'ять моїх дорогих померлих мужа, родичів і брата складаю 300.00 дол. на Український Музей. **Мирослава Белей.**

В пам'ять **бл. п д-ра Григорія Явного** на Український Музей 100.00 дол. зложив д-р **Любомир Романків.**

На свіжу могилу **бл. п. Софії Питляр** на Український Музей складають: **500.00 дол.** — Орест Питляр; **50.00 дол.** — М. і О. Салдоти; **30.00 дол.** — М. і Г. Паламарі; по **25.00 дол.** — С. Барусевич, д-р. В. і М. Бунецькі, П. і С. Грабовичі, О. Качала, М. і М. Кузьми, М. і Т. Наболотні, Я. і М. Тесаровичі; **20.00 дол.** — В. і Д. Ломницькі.

В пам'ять **бл. п. Софії Питляр**, членки 64-го Відділу СУА, на Український Музей в Нью-Йорку складають: **20.00 дол.** — Броня Ковалів; **15.00 дол.** — Галина Гошовська; по **10.00 дол.** — Люба Артимишин, Марія Даниш, Володимира Івануса, Дарія Костів, Христя Навроцька, Марія Савицька, Оксана Щурова, Леся Яморозик.

У світлу пам'ять **бл. п. Ольги Калини** і **бл. п. Софії Питляр** жертвує на Український Музей 20.00 дол. **64-ий Відділ СУА в Нью Йорку.**

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. проф. Григорія Лужницького** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку 20.00 дол. складають **Марія і Мирон Кузьми**, а родині висловлюють щирі співчуття.

В пам'ять найдорожчої мами **бл. п. Марії Струмінської** на Український Музей складають 100.00 дол. **Марія і Роман Борковські.**

Замість квітів в пам'ять **бл.п. Петра Приймака**, сина нашої членки 47-го Відділу СУА в Рочестері, Теклі Приймак, на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку зложили: **по 10.00 дол.** — Аріядна Бах, Наталя Гуран, Люба Домбчевська, Анна Капітан, Марія Костів, Марія Лецишин, Ірина Руснак, Татяна Шутер, Анна Чорнобиль.

по 5.00 дол. — Ірена Гафткович, Ольга Ганушевська, Тамара Гривнак, Анастасія Гузар, Марія Джус, Марія Крамарчук, Марія Кучмій, Дарія Лесів, Іванна Мартинець, Віра Мотика, Катерина Панич, Текля Приймак, Ірина Семанюк, Стефанія Слюсар, Анна Сохоцька, Ростислава Стеців, Марія Сипляк, Марія Стасів, Люба Хома, Галина Павлічко, Дарія Тишовницька, Ірина Шмігель.

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого друга **бл.п. Юрія Кушніра**, складаємо в його пам'ять на цілі Українського Музею в Нью-Йорку 20.00 дол., а нашим дорогим, опечаленим горем дружині пані Вірі та доням д-р Лесі з мужем Тадеєм і д-р Марті висловлюємо найглибші співчуття. **Михайло Клецов з родиною**

В пам'ять мужа **бл.п. д-ра Романа Коса** зложила на Український Музей 15.00 дол. вдова **Анна Кос**.

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Ірени Білинської та Марійки Гординської**, наших дорогих кривних, 50.00 дол. на Український Музей складають **Ірена Бачинська та Надя Цегельська**.

В пам'ять дорогого **бл.п. Михайла Вовкодава** складають 50.00 дол. на Український Музей **Юрій і Мирослава Граби**.

Замість квітів на могилу тіточної сестри **бл.п. Марії Свистун** складаю 50.00 дол. на фонд закупу експонатів для Українського Музею, а родині висловлюю щире співчуття, **Марія Фірчук з родиною**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Володимира Нагорняка** складають 25.00 дол. на фонд закупу експонатів для Українського Музею, **Любомир і Лариса Онишкевичі**.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Дигдалевич** на Український Музей складають: **100.00 дол.** — Олена Чорній; **по 50.00 дол.** — Петро, Францішка і Павло Серріталлі, д-р Баррі і Діяна Ціммермани; **35.00 дол.** — Еленора Бвіст; **25.00 дол.** — Джан Ф. Раен; **по 20.00 дол.** — Ольга Масюкевич, Герберт і Тамара Табб; **10.00 дол.** — Соня Крамер і Анна Шерман.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Струмінської**, матері членки 119-го Відділу в Йонкерсі Марії Борковської, членки та приятелі зложили дар на Український Музей в Нью-Йорку: **50.00 дол.** — Валентина Преско; **по 25.00 дол.** — 119-ий Відділ, Іванка Ганкевич, Алла і д-р Роман Трохимчук, Любомира Сохан, Олександра Крумшин, Анна Варчак; **по 20.00 дол.** — Ірена Моцюк, Ірена Гнатів, Лариса Гнатів, Ярослава Кіналь, Ольга Женецька; **15.00 дол.** — Рома Оленська; **по 10.00 дол.** — Ольга Кулинич, Ольга Руденська, Анна Качмарська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Дарії Володимири Пундій** складаю 25.00 дол. на розбудову Українського Музею в Нью-Йорку — **Аріядна Лапичак Бах**.

1,600.00 дол. — на Збірний Фонд в пам'ять родичів **Івана і Льоні Февронії з Омельських Герасимовичів** зложила **Ярослава Ярославич**;

350.00 дол. — на Збірний Фонд **86-ий Відділ СУА**.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Володимира Нагорняка** складають **25.00 дол.** на Збірний фонд **Лідія і Богдан Гайдучки**.

ТРИВАЛІ ФОНДИ

На Тривалий Фонд інж. **Євгена і Ірини Мельників** зложили 3,000.00 дол. інж. **Євген і Ірина Мельники**.

На Меморіальний Фонд **Володимира, Софії, Олега та Ліли Пушкарів** 2,000.00 дол. зложили д-р **Роман і Марія Марківи**.

На Меморіальний Фонд **Осипи і Михайла Павелків** 2,000.00 дол. зложив **Роман М. Фенчинський**.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД МУЗЕЮ

4,450.00 дол. — Тревелер Компанії, дорівнюючи пожертви; **1,000.00 дол.** — д-р Олег і Іванна Ратич; **900.00 дол.** Американ Експресс Ком., дорівнюючи пожертву Ореста і Лідії Глютків; **750.00 дол.** — Володимир і Анна Рак; **500.00 дол.** — Юрій і Ядвига Кравці; **по 100.00 дол.** — Лариса Данік, Теодозія Гурик; **по 50.00 дол.** — Анна Бойчук і син Роман Бойчук, Ігор Сидоряк, д-р Олександр Стрільбицький; **25.00 дол.** Микола Барицький.

по 500.00 дол. Борис Галаган, Стефан і Надія Костики;

по 100.00 дол. — Ярослава і Еміліян Томичі, Михайло Гарасимів, Ольга Овсянецька; **50.00 дол.** — Еквітейбл Фондація, дорівнюючи пожертву Оксани Лодзюк.

ЩИРО ВДЯЧНІ

62-ий Відділ Союзу Українок Америки у Глен Спей, який очолює Віра Мазяр, складає щире подяку колишній референтці Суспільної опіки Стефанії Осадці.

Після того як усім нам дорогий бл.п. о. Юліян Осадца, муж пані Стефи, відійшов у вічність, вона виїхала від нас з Глен Спей, і Відділ не мав можливості подякувати їй за її віддану працю. Вона придбувала спонсорів, які оплачували стипендії студентам у Бразилії, вела листування зі студентами та "бабусею" у Польщі, висилала пачки до Бразилії та Польщі, відвідувала хворих у шпиталях та висилала картки. Наш Відділ безмежно вдячний за її працю.

Голова та члени Управи 62-го Відділу у Глен Спей, Н.Й.

Складаю подяку учителькам світличок, відділам і членкам СУА за надіслання світлин на виставки "Українські діти, наші квіти у світличках СУА", шкіл українознавства, які провадять відділи СУА, а також світлини з громадської праці членок СУА у минулому.

Виставка була виготовлена на XXII Конвенцію СУА у Дітроїті, де гості і делегатки Конвенції мали змогу її оглянути.

Із вибраних світлин зі світличок СУА виготовлено табльо для приміщення в Централі СУА.

Ольга Третьяк,
виховна референтка.

НАШИМ ДІТЯМ

Я. Вільшенко

У СВЯТИЙ ВЕЧІР

Білий день гасне
Понад хатами,
"Є зірка ясна!"
Діти до мами
Веселі, раді
За столом діти,
Мов на леваді
У сонці квіти.
З-за стола встали —
В руки горішки —
і залунали
На сіні смішки.

В'ється в віночок
Мала громадка,
Дзвонить дзвіночок,
Іде колядка,
Несе новину,
Спів любий влився
В кожну хатину:
"Христос родився!"
І діти з сіна
Жужмом в віконце,
У серцях зміна —
Весняне сонце!

Рисунок з обкладинки відновленого в Україні журналу "Світ дитини". Художник Ярослав Барвистий.
Drawing from the cover of "Svit Dytyny" (Children's World), a magazine in Ukraine. Artist: Jaroslav Barvysty.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

В НАВЕЧЕР'Я СВЯТОГО МИКОЛАЯ

— Добра ніч, Матусю мила!
Повна ніч таємних снів...
В небі зорі засвітили,
Білий сніг поля замів.

Відчинило браму Раю
Двоє білих янголят,
Саночки там виїжджають,
Вниз хмарками бистро мчать.

Сани куті в дивні взори,
Золоті при них дзвінки...
Дзвонить небо, дзвонять зорі
І під снігом ялинки.

Їдять звірі із долоні
З рук Господнього Старця,
Сосни хиляться в поклоні...
Жваво б'ють дітей серця:

— Там дари такі багаті!
— Чуєш? Дзвонить близько десь...
Ти подумай: як вітати
Гостя із самих небес?!

НЬЮ-ЙОРК, 1964

Сонце кинуло своє проміння на дівчинку, що пробуджувалася зі сну.

— Мамо, я не хочу, щоб сонце на мене світило. Я ще хочу спати!

— Вставай, Юлю, вже пізно, час іти до світлички! Ось тут я приготувала тобі одяг, помийся, відмовимо разом молитву, а сніданок вже приготований.

— Чому мушу кожного дня чистити зуби, я почистила вчора їх. І я хочу вдягнути білу суконку, а не синю, і взути нові мешти.

За столом вже сиділи бабуся і тато, а Юля знову почала вередувати:

— Я не хочу круглої булочки, прошу мені дати роґалика і, мамусю, не давай мені помаранчевого соку ані молока. Я буду пити "кока-колу".

Тато вже хотів сварити на Юлю, але бабуня стала в обороні своєї пестунки:

— Вона добра дитина, лише... "вередулька"!

Вчителька принесла до світлички нові ігри і забави. Діти по черзі оглядали і бавилися новими іграшками. Юля відкинула свою забавку і почала відбирати ведмедика від малого Марка та складанку від Лідусі. Коли треба було віддати забавки, Юля сіла в куточку й не хотіла з ніким говорити. А коли діти смачно заїдали добрий борщик і м'ясо, Юля сказала вчительці:

— Я хочу морозиво і чоколяду, бо мені борщик не смакує.

Діти сміялися з неї і кликали "Юлька-вередулька"!

Сьогодні до світлички завітали небувалі гості: хворі діти, які приїхали з Києва на лікування. Вчителька пояснила всім дітям, які не знали про те, що сталося в містечку Чорнобилі коло Києва. Вона сказала, що кілька років тому там був великий вибух великої машини. Того всього, що там сталося, не було кому допильнувати і затруєне проміння з цієї машини розійшлося по нашій українській землі. Воно затруїло наші ріки, озера й повітря. Від цього вибуху потерпіло і згинulo багато дітей. Діти, які відвідують нас, приїхали сюди, щоб їм допомогли виздоровіти.

Мала Катруся з Києва сіла біля Юлі і запитала, чому вона сумує, а коли довідалася — почала розказувати:

Діти Чорнобиля. Фотографія виконана Лідією Черник в Київській лікарні.

Children of Chernobil. Photo by Lida Chernyk.

— Знаєш, Юлю, діти в Києві не мають часто ані молока, ані смачних булочок з шинкою, ані гарного теплого одягу, але ми не плачемо, а віримо, що у нас колись буде краще.

Юля слухала уважно і про щось довго думала, а увечорі прибігла до бабусі і сказала:

— За кілька днів буде у нас велике свято — Різдво Христове. Татко вже приготує ялинку, а ми з мамою будемо її прибирати. Новонароджене Дитятко Ісус принесе нам багато радості. Я хочу, щоб моя нова приятелька з Києва теж раділа. Бабусю, поможи мені запакувати для Катрусі (вона вже завтра відїжджає на Україну) від мене подарунки.

Юля приготувала свої нові суконки, светерки, іграшки, а бабуся ще додала чоколяду.

— Прошу тебе ще, бабусю, — не кличте мене більше "вередулька", бо я буду часто думати про свою нову приятельку Катрусю і про дітей, що живуть на Україні і це допоможе мені стати зовсім іншою дитиною.

До своїх щоденних молитов Юля додала:

— Бозю, дай, щоб Новонароджене Дитятко допомогло виздоровіти малій дівчинці з довгими ясними косами — Катрусі та всім дітям на Україні, і дай, щоб ніколи, ніколи не було там більше страшних отруйних вибухів!

"НАШЕ ЖИТТЯ"

ПОКАЖЧИК ДО XLVII РІЧНИКА 1990 Р.

Пояснення: Показчик розділено на дві частини: I. Авторський. II. Предметний. В показчику подано нумерації окремих чисел журналів і сторінок (ч. 2: стор. 5) в такій формі: 2:5. Пояснення деяких скорочень: рис. — рисунок; обкл. — обкладинка; Н.Н. — невідомий автор.

1. АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

- Акра** (псевдонім). Вивіз. 2:16
Антонич, Богдан-Ігор. Батьківщина. 6:34
Бачинська, Марта. День Землі. 4:7, Трагедія Чорнобиля продовжується. 4:6
Богачевська-Хом'як, Марта. В пошуках історії України. 5:7, Перший Конгрес Міжнародної Асоціації Україністів. 11:5 Праця на відтинку зовнішніх зв'язків. 10:10
Білоус, Лідія. Книжки в Україну. 10:18
Бойко, Юрко. Народження нового мистецького об'єднання Товариства "Шлях". 4:12
Бойчук, Богдан. Коли питатимуть за мною. 10:17
Валентина (псевдонім). Великдень у в'язниці. 4:2
Вербенець, Ольга. Роман Іваничук, письменник, голова Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка у Львові. (Інтерв'ю). 3:6
Вільшенко, Я. У Святий Вечір. 11:30
Волинець, Любов. Українське народне мистецтво у вихованні дітей та молоді. 6:15
Воронько, П. Ніколи не хвались! 7:34
Гаецька, Ольга. Берізка. 3:35, Буквар. 8:35, Велике свято. 1:34 Зимові радощі. 1:35, Кокошка. 5:35, Люба ластівочко. 4:35, Маківка. 6:35, Місяць і сонце. 2:34, Найкращі побажання. 5:34, Парасолька. 7:35, Пташка взимку. 2:34, Юлька Вередулька. 11:31, Митрополит Андрей Шептицький. 10:34
Глібів, Леонід. "Христос Воскрес!" 4:34
Гнатенко, Стефанія. Зв'язок Українського Музею в Нью-Йорку з Україною. 7:17, Підлітки — мистці екслібриса. 2:20
Гнатюк, Ніна. Все в житті починається. 8:17
Годів-Юзич, Христина. Калейдоскоп жіночого життя. 1:14, 2:16, 3:23, 4:26, 5:29
Горбач, Анна Галл. Українська література перебудовних років. 5:20, 6:10
Гординський, Святослав. Петро Холодний — мистець. 2:10
Гумецька, Ася. Проблеми розвитку мови в українських дітей другого покоління. 8:11
Гущак, Іван. Цвіте до матері любов. 5:18
Даниленко, Наталія, Кліш, Віра. Українські жінки в "Русі". Інтерв'ю з Євгеном Сверстюком. 5:12
Діма. Зима. 2:34, Ми роду козацького діти. 9:34
Дражевська, Любов. Американський художник із Слобожанщини. 2:13
Журлива, О. Маленька господиня. 7:34
Зелик, Марта. "Шукай а знайдеш". 4:10
З.М. Свято на вулицях Львова. 2:2
Зореслав. Слівцям. 8:2
Іваничук, Роман. Весільна. 6:8, Відплата. 3:9, Острови на студеному морі. 9:5
Іванків, Маруся. Аве Марія. 2:6
Ісаєвич, Ольга. Привітання XXII Конвенції Союзу Українок Америки. 8:4
І.Х.Ч. Гурток книголюбів—для дітей. 2:19, "Світло зі Сходу". 1:20
Калитовська, Марта. Сполох. 2:15
Канюга, Наталія. Різдвяна молитва. 1:2
Кедрин, Іван. Актуальний Тарас Шевченко. 3:2
Кисельов, Леонід. Катерина. 5:3
Кобець, О. Восени. 10:35
Ковалишин, Оксана. Такі то наші перші кроки. 10:8
Коваль, Ярослав. Весільні скрині галицької землі. 5:17, Весільні скрині села Ценяви. 6:5
Когут, Зоя. Новий Рік. 1:20
Колодчин, Ліда. Квіти від СУА — на Хрещатику. 8:3
Коломєць, Тамара. Кажу отак. 3:1
Костенко, Ліна. Бузиновий цар. 9:35, Перекинута шпаківня. 3:35, Шлях на Голгофу. 4:3
Кравців, Богдан. З урочищ і гаїв. 8:5, Калина. 7:20, Рясніє червень. 6:9, Соловки. 10:16
Кравченко, Ульяна. На новий шлях. 11:7 Сонце України. 3:34, Україно, навколишки перед тобою. 10:9, Хризантеми. 10:9
Красівський, З. Козаків несуть. 1:6
Кузьменко, Світлана. Чорнобильська слава. 4:7
Кукіль, Ярослава. Радісний день. 9:19
Кулиняк, Данило. Задушена ріка. 4:11, І серце болить і розказувать треба. 8:18
Кузьмович, Ольга. Відродження Запоріжжя. 9:9
Левко (псевдонім). Ідемо в Крути. 3:12
Ліндфорс-Михалевич, Ніна. Софія Русова. 6:2, 7:11, 8:10
Лобода, Володимир. Пам'яті Валерія Гнатенка. 1:10
Майданська Софія. Із циклу "Епістоли". 2:1
Матушек, Олена. Варіація на тему однієї відомої казки. 4:9
Навроцька, Христя. Відроджений з попелу. 10:7, Діти майбутности. 1:22, Мистецько-Музейна і Культурно-Освітня Конференції. 6:15, Післяконвенційні міркування. 9:12
Нижанківський, Богдан. Молитва. 2:7
Н.Н. Квіти до часу і запізнілі. 1:8
Н.Н. Маленька школа. 8:35
Н.Н. Стрілецька пісня. 6:35
Н.Н. Хто то, хлопче, був Тарас? 3:34
О'Коннор-Вілінська, В. Коло скрині. 5:16
Осадца, Таня. Писанки та їх символіка. 4:4
О.Ч. Установчий з'їзд Спілки народних майстрів України. 5:15
Пашко, Алена. Як же Вам, Жінко. 3:11
Перелісна, Катерина. Зима. 1:35, Мами й доні. 5:35, Молитва. 1:35, Христос Воскрес! 4:35
Петрів, М. Добрий день. 7:34
Рильський, Максим. Білі мухи. 1:35
Роляник, О. Що я маю? 2:34
Руденська, Ольга. Соловецький в'язень. 9:3, 10:14
Савицька, Іванна. Мій рідний край. 9:34
Савчак, Марія. Думки з приводу Конвенції. 5:2, Слово на відкритті XXII Конвенції СУА. 7:2
Сапеляк, Оксана. Як живеш, берегине? 10:5
Сеник, Ірина. Хай займається світанок! 11:14
Симоненко, Василь. Лебеді материнства. 5:19
Січинський, Володимир. Трипільська мальована кераміка. 10:12
Сліпченко, Катерина. Львівський український молодіжний театр. 6:18
У.Л. Надії заграва цілує небозвід. 2:1
Харчук, Ніна. У Львові відновлено Союз Українок. 6:14

Хом'як, Ростислав. Галина Петраускас на міжнародному форумі. 8:20, На Січ. 9:1, 13 законодавців. 10:2, Чи ТВГ має бути у СФУЖО? 2:8, 16 липня. 8:1
Храплива, Леся. В навечер'я Святого Миколая. 11:30 Кріс. 10:35
Цибко, Андрій. Розповідає Тарас Лозинський. 9:27
Чабан, Ірена. Живу по-різному. 9:11, Жінки України. 10:3
Часто, Петро. Нова Радість стала. 11:3

Черкасенко, С. У день Першого Листопада. 10:1
Черник, Лідія. Допомога. 7:13
Чумарна, Марія. Ковчег. 6:19, Подорожник. 9:11
Шаблатович, Микола. Школа в Україні. 8:14
Шевченко, Тарас. Подражаніє XI Псалму. 3:3
Шкрумеляк, Юра. Слово української дитини. 8:34
Щербак, Юрій. Жити. 4:3
Юрків, Ю. Легенда про писанки. 4:34

2. ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

БАЧИНСЬКА-ЧАБАН, ІРЕНА

Вітаємонового редактора "Нашого Життя". 9:11

ВИХОВАННЯ

Гурток книголюбів — для дітей. I.X.C. 2:19
Українське народне мистецтво у вихованні дітей та молоді.
Л. Волинець. 6:15

ВИШИВАННЯ

РИСУНКИ ВЗОРІВ ОЛЬГИ ТРАЧУК
Бойківські рушники. 6: обкл.
Борщівський взір на подушку. 11: обкл.
Взори Західнього Поділля з околиць Бучача. 8: обкл.
Взори Західнього Поділля з околиць Бучача. 9: обкл.
Взори із села Ощів, Холмщина. 4: обкл.
Волинські взори. 10: обкл.
Вставка із жіночої сорочки. Село Ощів, Холмщина. 3: обкл.
Жалобний взір на блюзках молоді села Добрянки к. Стрия, 1932 р. 2:27
Композиція взорів села Угринів, Сокальщина. 2: обкл.
Композиція серветки. Олена Кульчицька. 1: обкл.
Поліський взір на блюзку. 5: обкл.
Полтавські взори. 7: обкл.

ВІРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ

Стор. "Нашим дітям"
Батьківщина. Б.І. Антонич. 6:34
Білі мухи. М. Рильський. 1:35
Бузиновий цар. Л. Костенко. 9:35
Буквар. О. Гаєцька. 8:35
В навечер'я Святого Миколая. Л. Храплива. 11:30
Восени. О. Кобець. 10:35
Добрий день. М. Петрів. 7:34
Зима. Діма. 2:34
Зима. К. Перелісна. 1:35
Зимові радощі. О. Гаєцька. 1:35
Кріс. Л. Храплива-Шур. 10:35
Люба ластівочко. О. Гаєцька. 4:35
Маленька господиня. О. Журлива. 7:34
Мама й доні. К. Перелісна. 5:35
Ми роду козацького діти. Діма. 9:34
Мій рідний край. І. Савицька. 9:34
Молитва. К. Перелісна. 1:35
Найкращі побажання. О. Гаєцька. 5:34
Ніколи не хвались! П. Воронько. 7:34
Перекинута шпаківня. Л. Костенко. 3:35
Пташка взимку. О. Гаєцька. 1:34
Слово української дитини. Ю. Шкрумеляк. 3:34
Сонце України. У. Кравченко. 3:34
Стрілецька пісня. Н.Н. 6:35
У святий вечір. Я. Вільшенко. 11:30
Христос Воскрес! К. Перелісна. 4:35
Хто то, хлопче, був Тарас? Н.Н. 3:34
Що я маю? Р. Роліник. 2:34

ГНАТЕНКО, ВАЛЕРІЙ

Квіти до часу і запізнілі. Н.Н. 1:8, Пам'яті Валерія Гнатенка.
В. Лобода. 1:10, Уривки з книги відгуків посмертної ви-
ставки. 1:9

ГОНЧАР, ІВАН (Київ)

І серце болить і розказувати треба. Д. Кулиняк. 8:18

ГОНЧАРЕНКО, АНАТОЛІЙ

Американський художник із Слобожанщини. Л. Дражев-
ська. 2:13

ЕКОЛОГІЯ

День Землі. М. Бачинська. 4:7
Жити. Ю. Щербак. 4:8

ЕСЕЇ

Надії заграва цілує небозвід. У.Л. 2:1
Хризантеми. У. Кравченко. 10:9

ЖІНКИ

Калейдоскоп жіночого життя. Х. Годів-Юзич. 1:14, 2:17, 3:23,
4:26, 5:29;
13 законодавців. Р. Хом'як. 10:2;
Українські жінки в "Русі". Є. Сверстюк, інтерв'ю з Н. Даниленко
ІВ. Кліш. 5:12;
Як живеш, берегине? О. Сапеляк. 10:5

ЖІНОЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)

В дні 27-29 жовтня відбулися наради СФУЖО в Торонті.
Г.Б. Голамай. 1:5
Вісті СФУЖО. 4:17
XXII Конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек. 8:26
Світовий Форум Української Діаспори. 11:13
Чи ТВГ має бути у СФУЖО? Р.Л. Хом'як. 2:8

СОЮЗ УКРАЇНОК (Львів)

Відроджений з попелу. Х. Навроцька. 10:7
У Львові відновлено Союз Українок. Н. Харчук. 6:14

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ (СУА)

Виховна Референтура при Головній Управі СУА з нагоди
декади української мови проголошує конкурс. 1:4;
Вісті з Централі: 1:13, 2:18, 3:15, 4:16, 7:21, 8:31, 9:11, 10:17
Праця на відтинку зовнішніх зв'язків. М. Богачевська-Хом'як.
10:10

ВІДДІЛИ

ДОПИСИ

12-ий, Парма, Огайо. Слово, виголошене на відкритті вистав-
ки акварель Емми Андіївської. 7:30
17-ий, Маямі, Фл. Союзнянки відвідали могилу бл.п. Еви
Шташків. 9:18
20-ий, Філіпдельфія, Па. Вшанували почесну членку Союзу
Українок Америки. 11:22

22-ий, Чикаго, Іл. Авторський вечір проф. Володимира Барагури. 10:27; Ювілей 22-го Відділу СУА в Чикаго. 1:25
 38-ий, Денвер, Ко. "Фестиваль Спадщини" у Голдені. 10:26
 45-ий, Дітройт, Міч. Дітройт урочисто вшанував Василя Стуса. 8:30
 61-ий, Випані. Н.Дж. Світличка 61-го Відділу СУА. 11:23
 63-ій, Дітройт, Міч. 35-літній ювілей 63-го Відділу СУА ім. Софії Русової в Дітройті. 3:26; 35-літня праця. 3:26
 64-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 64-му Відділові СУА сповнилося 35 років існування. 5:30
 66-ий, Нью-Гейвен, Кон. Вдала імпреза. 3:27
 73-ій, Бріджпорт, Кон. Обід-бенефіс на будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. 4:18
 74-ий, Чикаго, Іл. Пропагуємо українську культуру серед чужинців. 11:23
 78-ий, Воррен, Міч. Зустріч з новими емігрантами з України. 4:28
 82-ий, Нью-Йорк, Н.Й. Срібний ювілей. 6:28
 83-ій, Нью-Йорк, Н.Й. Ювілей 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку. 4:29
 84-ий, Чикаго, Іл. Зустріч 84-го Відділу СУА в Чикаго з учнями київської школи. 2:28
 88-ий, Філядельфія, Па. Христини 88-го Відділу СУА у Філядельфії. 4:28
 89-ий, Кергонксон, Н.Й. Лемківський вечір у Кергонксоні. 9:29
 119-ий, Йонкерс, Н.Й. Курс кераміки при 119-му Відділі СУА в Йонкерсі. 1:27; День Матері в 119-му Відділі. 7:31

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

1-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 3:обкл.
 4-ий, Нью-Брансвік, Н.Дж. 10:обкл.
 17-ий, Маямі, Фл. 6:обкл.
 21-ий, Бруклін, Н.Й. 7:обкл.
 22-ий, Чикаго, Іл. 7:обкл.
 23-ій, Дітройт, Міч. 3:обкл.
 33-ій, Парма, Огайо 6:обкл.
 38-ий, Денвер, Ко. 6:обкл.
 47-ий, Рочестер, Н.Й. 4:обкл.
 54-ий, Вільмінгтон, Дел. 2:обкл.
 66-ий, Нью-Гейвен, Кон. 7:обкл.
 71-ий, Джерзі Ситі, Н.Дж. 2:обкл.
 73-ій, Бріджпорт, Кон. 7:обкл.
 77-ий, Чикаго, Іл. 10:обкл.
 82-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 10:обкл.
 89-ий, Кергонксон, Н.Й. 4:обкл.

КОНВЕНЦІЇ

XXII КОНВЕНЦІЯ СУА

Відділи, відзначені на XXII Конвенції СУА — грамота. 8:9
 Відзначення молодих жінок за непересічні професійні досягнення: Оксана Балтарович-Гуд, Оксана Дацків, Роксана Децик, Анна Левак, Юліяна Осінчук, Вірляна Ткач. 7:8-10
 Думки з приводу Конвенції. М. Савчак. 5:2
 Конвенційний Комітет. 5:6
 Панелі. 8:8
 Післяконвенційні міркування. Х. Навроцька. 9:12
 Почесні членки СУА: Софія Андрушків, Ольга Гнатик, Анна-Галя Горбач, Олена Климишин. 9:14-17
 Привітання. О. Ісаєвич. 8:4
 Програма. 5:4
 Резолюції. 7:6
 Слово на відкритті Конвенції М. Савчак. 7:2
 Слово голови СУА на бенкеті. 8:6
 Хай займається світанок. І. Сенік. 11:
 Конференції. Мистецько-Музейна і Культурно-Освітня Конференції. Х. Навроцька. 6:15

ОКРУГИ

ДОПИСИ

Курс української мови в Рочестері, Н.Й. 1:22
 Нью-Джерзі. 30-ліття СУА Округи Нью-Джерзі. 2:28
 Нью-Йорк. Суспільна Оліка. Медичні поради при Окружній Управі СУА в Нью-Йорку. 6:30
 Північний Нью-Йорк. Організаційна Конференція СУА Округи Північного Нью-Йорку. 9:30
 Чикаго. В Чикаго відбувся Окружний З'їзд Союзу Українок Америки. 10:26
 Успішний День Союзянки. 10:28

ПОЖЕРТВИ

У цій рубриці поміщуємо пожертви на Пресовий Фонд, Фонд ім. О. Лотоцької, Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, стипендії, суспільної опіки і "замість квітів". 1:13, 23, 30, 2:29-31, 3:24, 25, 30, 31, 33, 4:32-33, 5:33, 6:32-33, 7:33, 8:32-33, 9:18, 32, 10:30-31, 32, 33, 11:26, 27

ЖУРНАЛИ

"Світо-Вид" новий журнал. 6:13

ІВАНИЧУК, РОМАН

Роман Іваничук, письменник, голова Товариства Української Мови ім. Шевченка у Львові. Інтерв'ю О. Вербенець. 3:6

ІСТОРІЯ

В пошуках історії України. М. Богачевська-Хом'як. 5:7

КАЛНИШЕВСЬКИЙ, ПЕТРО

Соловецький в'язень. О. Руденська. 9:3, 10:14

КЕРАМІКА ТРИПІЛЬСЬКА

Трипільська мальована кераміка. В. Січинський. 10:12

о. КОВБИЧ, ВАСИЛЬ

Радісний день. Я Кукіль. 9:19

КОНКУРСИ

Конкурс на наукові історичні твори фонду СУА ім. Лесі і Петра Ковалевих. 1:4

КОНФЕРЕНЦІЇ

Конференція "Українська жінка у двох світах". 11:8

КОНЦЕНТРАЦІЙНІ ТАБОРИ

Освенцім. Аве Марія! М. Іванків. 2:16

КУХОВАРСТВО

СТОР. "НАШЕ ХАРЧУВАННЯ" РЕДАГУЄ ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА.

Бабка з чорницями. 7:29
 Білий хліб. 6:31
 Брюсельська з каштанами. 10:29
 Великодній корж з мигдалю. 3:22
 Галки з яловичини з підливою. 4:27
 Галки з яловичини і свинини в кисло-солодкій підливі. 4:27
 Завивані курячі грудинки. 1:24
 Завиванці з горіховою масою. 11:25
 Запикана курка зі сиром і квітною капустою. 1:24
 Запиканка з броколі. 2:26
 Запиканка зі швейцарського сира з помідорами. 2:26
 Запиканка з тунця з макаронами і печерицями. 2:26
 Запиканий риж з печерицями. 2:26
 Консервовані грушки з журавлинами. 10:29
 Корж з яблук та сливоч. 8:29
 Крихкий корж. 5:27
 Крихкий шоколадний торт. 11:25
 Крокети зі шинки. 3:22
 Круглий корж з грушок. 8:29
 Курячі грудинки з кабачком і сиром. 1:24
 Лакоминка з гарбуза з мигдалем. 10:29

Начинений хліб. 4:27
Начинка до індика. 10:29
Начинювані печериці на приставку. 7:29
Печена шинка. 3:22
Печені курячі грудинки. 1:42
Печені курячі ніжки. 9:28
Печені телячі котлети. 9:28
Подвійний калач. 11:25
Приставка з грушок. 8:29
Пшенично-разовий хліб. 6:31
Салата зі шинки і овочів. 3:22
Салатка з ожин. 7:29
Салатка з червоної капусти з яблуками. 8:29
Свинина по-королівськи. 9:28
Свинячі битки. 9:28
Свинячі котлети, приправлені яблуками. 8:29
Січена печеня без холестеролу на 6 осіб. 4:27
Січена печеня з курятини. 4:27
Тістечка з вершкового сиру. 11:25
Торт кавовий "Мокка". 5:27
Торт старосвітський. 5:27
Шум з малин. 7:29
Яблука з журавлинами. 7:29

ЛИТВИН, ЮРІЙ

Козаків несуть. З. Красівський. 1:6

ЛИТЕРАТУРА — ІСТОРІЯ І КРИТИКА

Українська література перебудовних років. А. Галя Горбач.
5:20, 6:10

ЛОЗИНСЬКИЙ, ТАРАС

Розповідає Тарас Лозинський. А. Цибко. 9:27

МИСТЕЦТВО

Підлітки — мистці екслібриса. С. Гнатенко. 2:20

МИХАЙЛЕНКО, ГАННА

Вітаємо у нас в гостях Ганну Михайленко. 3:11

МОВА

Проблеми розвитку мови в українських дітей другого покоління. А. Гумецька. 8:11

МУЗЕЇ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Зв'язок Українського Музею в Нью-Йорку з Україною. С. Гнатенко. 7:17

МУЗЕЙНА СТОРІНКА

Від червня ц.р. редагує Стефанія Гнатенко. На цій сторінці поміщуємо інформації про поточну діяльність музею.
3:14; 4:18; 6:26; 7:16; 8:28; 9:26, 11:24

ПОЖЕРТВИ

У цій рубриці поміщуємо пожертви на Український Музей, будівельний фонд і "замість квітів". 1:30-33, обкл.; 2:32; 3:31, 32, 36, 4:31, 36; 5:36; 6:33; 7:32; 9:33, 10:30, 11:28,29

НЕКРОЛОГИ

Андрушків, Марія. 4:36
Богданович, Оксана. 1:28
Гординська, Марія. 1:28
Дурбак, Теодозія. 6:36
Йосиф, Гелена. 3:обкл.
Калитовська, Марта. 2:15
Квасній, Наталія. 8:36
Косців, Анна. 7:36
Кухта, Володимира. 6:36

Нагорняк, Володимир. 11:обкл.
Настюк, Анна. 2:33
Пахолок, Марійка. 11:обкл.
Питляр, Софія. 10:36
Підлетейчук, Анастасія. 9:36
Соневицька, Ольга. 2:36
Стеців, Галина. 10:36
Федів-Вачків, Ірина. 5:обкл.
Фік, Ольга. 8:36
Чайковська, Стефанія. 7:36
Чировська, Марія. 6:36
Ярош-Боб'як, Іванна. 2:33
Яців, Олександра. 8:обкл.

ОПОВІДАННЯ

Великдень у в'язниці. Валентина. 4:2
Весільна. Р. Іваничук. 6:8
Вивіз. Акра. 2:16
Відплата. Р. Іваничук. 3:9
Коло скрині. В. О'Коннор-Вілінська. 5:16

ОПОВІДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Берізка. О. Гаєцька. 3:35
Велике свято. О. Гаєцька. 1:34
Грибні ласощі. Н.Н. (Іжакова книжка. Київ, "Веселка") 9:35
Кокоска. О. Гаєцька. 5:35
Легенда про писанки. Ю. Юрків. 4:34
Маківка. О. Гаєцька. 6:35
Маленька школа. Н.Н. 8:35
Митрополит Андрей Шептицький. О. Гаєцька. 10:34
Місяць і сонце. О. Гаєцька. 2:34
Парасолька. О. Гаєцька. 7:35
Христос Воскрес! Л. Глібів. 4:34
Юлька Вередулька. О. Гаєцька. 11:31

ОРГАНІЗАЦІЇ — УКРАЇНА

Народження нового мистецького об'єднання Товариства "Шлях". Ю. Бойко. 4:12
Установчий з'їзд Спілки Народних Майстрів України. О.Ч. 5:15

ПЕТРАУСКАС, ГАЛИНА

Галина Петраускас на міжнародному форумі. Р. Хом'як. 8:20

ПИСАНКИ

Писанки та їх символіка. Т. Осадца. 4:4

ПОЕЗІЇ

Варіація на тему однієї відомої казки. О. Матушек. 4:9
Все в житті. Н. Гнатюк. 8:17
Живу — по різному. І.Ч. 9:11
Жінки України. І. Чабан. 10:3
Задущена ріка. Д. Кулиняк. 4:11
З урочищ і гаїв. Б. Кравців. 8:5
Із циклу "Епістоли". С. Майданська. 2:1
Йшла коляда. М. Людкевич. 11:3
Кажу отак. Т. Коломієць. 3:1
Калина. Б. Кравців. 7:20
Катерина. Л. Кисельов. 5:3
Ковчег. М. Чумарна. 6:19
Коли питатимуть за мною. Б. Бойчук. 10:17
Лебеді материнства. В. Симоненко. 5:19
Молитва. Б. Нижанківський. 2:7
На новий шлях. У. Кравченко. 11:7
Новий Рік. З. Когут. 1:20
Подорожник. М. Чумарна. 9:11
Подражаніє XI Псалму. Т. Шевченко. 3:3
Рясніє червень. Б. Кравців. 6:9
Соловки. Б. Кравців. 10:16

Співцям. Зореслав. 8:2
У день Першого Листопада. С. Черкасенко. 10:1
Україно, навколишки перед тобою. У. Кравченко. 10:9
Цвіте до матері любов. І. Гушак. 6:18
Чорнобильська слава. С. Кузьменко. 4:7
Шлях на Голгофу. Л. Костенко. 4:3
Як же Вам, Жінко. А. Пашко. 3:11

РЕЦЕНЗІЇ

Кафка, Франц. Оповідання. Переклад Івана Кошелівця. 1989.
Н. Дейчаківська. 1:20
Храплива-Щур, Леся. Слуга Божий Андрей Шептицький,
1989. Ле.К. 1:21

РІЗДВО

Різдвяна молитва. Н. Канюга. 1:2
Нова радість стала. П. Часто. 11:3

РУСОВА, СОФІЯ

Софія Русова. Н. Ліндфорс-Михалевич. 6:2, 7:11, 8:10

СВІТОВА КОМІСІЯ РОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

Діти майбутности. Х. Навроцька. 1:22

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА ВИХОВНО-ОСВІТНЯ РАДА.

"Діти діаспори — дітям в Україні" 5:32

Куток порад. 3:28, 10:28

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Світова Комісія Декади Української Родини. Звернення. 4:17

СКРИНІ (весільні)

Весільні скрині галицької землі. Я. Коваль. 5:17

Весільні скрині села Ценяви. Я. Коваль. 6:5

СОЛОВЕЦЬКІ ОСТРОВИ

Острови на студеному морі. Р. Іваничук. 9:5

СТУС, ВАСИЛЬ

Козаків несуть. З. Красівський. 1:6

ТЕАТР (Львів)

Львівський український молодіжний театр. К. Сліпченко.
6:18

ТЕАТР (США)

"Світло зі Сходу". І.Х.Ч. 1:21

ТИХИЙ, ОЛЕКСА

Козаків несуть. З. Красівський. 1:6

УКРАЇНА

Відродження Запоріжжя. О. Кузьмович. 9:9

Допомога. Л. Черник. 7:13

Їдемо в Крути. Левко. 3:12

Квіти від СУА — на Хрещатику. Л. Колодчин. 8:3

Книжки в Україну. Л. Білоус. 10:18

Листи з України. 2:12, 5:11, 11:12

На Січ. Р. Хом'як. 9:1

Перший Конгрес Міжнародної Асоціації Українців. М. Хо-
м'як. 11:5

Свято на вулицях Львова. З.М. 2:2

16 липня. Р. Хом'як. 8:1

"Шукай а знайдеш". М. Зелик. 4:10

ХОЛОДНИЙ, ПЕТРО

Петро Холодний — мистець. С. Гординський. 2:10

ЧОРНОБИЛЬ

Аварія на атомовій електростанції. Трагедія Чорнобиля про-
довжується. М. Бачинська. 4:6

ШЕВЧЕНКО, ТАРАС

Актуальний Тарас Шевченко. І. Кедрин. 3:2

ШКОЛИ — УКРАЇНА

Такі то наші перші кроки. О. Ковалишин. 10:8

Школа в Україні. М. Шаблатович. 8:14

SUBJECT INDEX TO VOLUME XLVII — 1990

EDITORIALS

On Independence 7:21

GENERAL

Christmas greeting 1:15

Now the may in peace 1:17

A holiday on the streets of Lviv 2:22-24

Kruty memorial 3:21

Pysanky, Krashanky **M. Stachiv** 4:19-21

Tragedy of Chernobyl **D. Marples** 4:22-25

The Ukrainian Mother **V. Harmon** 5:23-26

Shljach **J. Bojko** 6:20-25

The Lord's Promise 6:24

Community Activism **M. Chomiak** 7:27-28

Ukrainian Folk Art **L. Wolynetz** 8:22-25

Ukrainian Lviv Youth Theater **K. Slipchenko** 8:26-27

Ukrainian Students Get First Taste of Ukraine **T. Cornellson**.
10:19-21

Helping Hand **M. Baczynsky**. 10:23-24

Importance of Documentation 11:16

LETTERS

5:26; 7:23

PEOPLE

The Real Taras Shevchenko **I. Kedryn** 3:16-17

A tribune to **Petro Cholodny** 3:18-19

THE UKRAINIAN MUSEUM

Hnatenko Painting Exhibition 1:19

Museum Benefit 1:18

A Cultural Experience 3:19-20 11:20

Moroz Painting Exhibition 6:23

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA

Reflections on the Eve of Convention **M. Savchak** 5:22-23

Opening Address **M. Savchak** 7:22-26

Resolutions of the XXII Convention 7:25-26

Spotting on XXII Convention **M. Stefaniuk** 9:20-21; 10:21-22

Address of President **M. Savchak** 9:21-22

ORGANIZATION NEWS

Tree Region Conference 1:15

XXII Convention 2:25

Visit of Olha Horyn 2:25

Ukrainian Women in Two Worlds Conference 8:25

WOMEN

Focus on Women 1:16-18

In memory of O. Sonevitsky 4:25

Ukrainian Women in Rukh 5:24-25

In memory of L. Saks 5:26

About Women 6:24-25; 10:24

Another Spring **M. Chomiak** 9:23-25

Woman of Conscience 11:18

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає за домовленням тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

З глибоким жалем прощали союзники 50-го Відділу СУА в Енн Арбор, Мишиген, нашу дорогу і улюблену членкиню **Марійку Пахолок**, яка відійшла від нас передчасно у вічний спокій 14 травня 1990 р. після довгої недуги.

Народилася Марійка 8 вересня 1942 року в селі Корні в Західній Україні. Воєнні обставини змусили родину переїхати до Польщі, де 5 липня 1964 року вона вийшла заміж за Івана Пахолок і з мужем переїхала до США. Подружжя замешкало у місті Енн Арбор. Марійка належала до католицької церкви св. Томи в Енн Арборі і до української католицької церкви св. Михаїла в Дірборні. З приїздом до США

стала членкою 50-го Відділу СУА в Енн Арбор. Подружжя мало трое дітей: Марійку, Івасика і Аню. Півроку перед відходом М. Пахолок її дочка Марійка вийшла заміж.

Членкині 50-го Відділу з великим болем прощали дорогу подругу. Спомин про неї, про її шляхетні справи, працьовитість, лагідний характер, гостинність і гарячу відданість родині завжди залишаться у наших серцях.

Прощала Марійку не лише українська громада міста Енн Арбор, але й знайомі, друзі і сусіди, бо для всіх вона завжди мала добре і тепле слово.

Членки 50-го Відділу СУА

24 липня 1990 року членки 28-го Відділу СУА в Ньюарку зішлись до похоронного заведення, щоб попрощати у дорогу до вічності союзянку бл. п. **Володимиріу Нагорняк**.

Кожне прощання є болючим і таким воно було в день відправлення Парастасу. Всі ми усвідомлювали, що вже не буде серед нас дорогої Владзі.

Покійна народилася у місті Стрию на Україні. Там виросла, закінчила школу, мріяла про світле майбутнє — своє і свого народу. Однак страшна війна перекреслила усі плани. Володи-

мира з родиною, як і багато українців, подалися на Захід, на еміграцію, щоб якнайдалі бути від більшовицької загрози. Пережила тяжку долю скитальщини і врешті прибула до Америки, країни свободи.

Спочатку залишилась у Чикаго, а після смерті чоловіка переїхала до Ньюарку, Нью-Джерсі. Тут вступила до Союзу Українок Америки і стала зразковою членкою 28-го Відділу.

Бл. п. Володимира була лагідної вдачі, дуже працьовита, точна і жертовна. Всі свої членські обов'язки виконувала солідно і зразково.

За ці гарні прикмети любили і поважали її всі членки. Тому дуже жаль нам було розлучитися з бл. п. Володимирою. Однак ми щасливі, що ісповідуємо Христову науку, яка вчить, що Господь приготував місце у небесному царстві для всіх праведників.

Ми віримо, що праведна душа покійної Володимири замешкає у тому Божому царстві, "де нема болю ні страдання, але вічне життя".

Для нас наша дорога Владзя є прикладом для наслідування, особливо під оглядом точності, працьовитості й обов'язковості.

Вічна їй пам'ять!

Зеновія Воробець

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$20.00, half year \$10.00, single copy \$2.00.
COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 20.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 20.00 дол., піврічна 10.00 дол. Поодиноке число 2.00 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 20.00 американських доларів.

©Copyright 1990 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
FAX (201) 772-1963

Взір на подушку. Борщів, Галичина, Початок XX ст. Власність Лярыси Зелік. Вишивати чорними, червоними ч. 498 і жовтими ч. 742 нитками Д.М.С. Рисувала Ольга Трачук.

Composition of the pillow design applicable to urban decor. Design from collection of Laryssa Zielyk. From village of Borshchiv, Halychyna. Beginning of the XX century. Embroider with red thread #498, yellow #742 DMC. Drawing by Olha Trachuk.